

รายงานการประชุม เรื่องการกำหนดนโยบายของรัฐ
ด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา พร้อมด้วยคุณธรรม และ จริยธรรม เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากต่ออนาคตของประเทศชาติ ทุกหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงได้ดำเนินการด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจและต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวการปฏิรูปการศึกษาให้เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ยังพบว่าการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความเป็นเอกภาพ งบประมาณยังมีจำกัดและไม่เพียงพอ ดังนั้น เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ประสบความสำเร็จมากขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จึงได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “การกำหนดนโยบายของรัฐด้านประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา” ขึ้น เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและทัศนคติของประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มครู/อาจารย์/ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณ ผศ.สุขุม เฉลยทรัพย์ อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ที่ได้นำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา ตลอดจนขอขอบคุณ บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา ทุกคนที่ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ประสบความสำเร็จตามเจตจำนงที่มุ่งหวังไว้ต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

คำนำ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การประชุมเรื่อง การกำหนดนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูป
การศึกษา

ภาคผนวก

- ผลการสำรวจ “สวนดุสิตโพล”
- โครงการประชุมรับฟังความคิดเห็น
- รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น
- ภาพโฆษณา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หลังจากระยะเวลาผ่านมา ๕ ปีจึงเริ่มมีคำถามว่า ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจเรื่องการปฏิรูปการศึกษามากน้อยเพียงใด สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยนโยบายและแผนการศึกษาชาติ จึงได้ร่วมกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต โดย ผศ.สุชุม เกลยทรัพย์ อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างทั่วทุกภาคของประเทศ จำนวน ๘,๑๘๕ คน ประกอบด้วย ๔ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มครู/อาจารย์/ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. สื่อที่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

สื่อที่ทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามากที่สุดคือ โทรทัศน์ ๕๗.๐๖% รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ๕๒.๐๕% และวิทยุ ๔๕.๒๕% ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม สื่อโทรทัศน์ที่ประชาชนได้รับทราบข่าวเรื่องการปฏิรูปการศึกษามากที่สุดคือช่อง ๓ และช่อง ๗ ในขณะที่ปริมาณการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์จะอยู่ที่ช่อง ๑๑ มากกว่า เช่นเดียวกันกับการเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์นั้นประชาชนส่วนใหญ่จะนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐหรือข่าวสดมากกว่า หนังสือพิมพ์ มติชนซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ค่อนข้างวิชาการ ส่วนคลื่นวิทยุ ควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวทางคลื่นลูกทุ่ง เอฟเอ็มจะสามารถสื่อสารได้เข้าถึงประชาชนได้มาก

ดังนั้น ประเด็นที่น่าสนใจคือ ในการประชาสัมพันธ์นั้นควรจะคำนึงถึงวิถีในการติดตามข่าวสารของประชาชนเพราะจะสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากกว่า นอกจากนี้ ผู้นำเสนอก็มีส่วนสำคัญถ้าเป็นบุคคลที่ประชาชนชื่นชอบ เชื่อถือก็จะสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากกว่า ด้วยเหตุนี้ ถึงแม้หน่วยงานทางการศึกษาจะได้ทำการประชาสัมพันธ์ไปมาก แต่ไม่ได้ผลเท่าที่ควรก็เนื่องมาจากเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เน้นเชิงปริมาณมากกว่าต่อไปจึงควรเน้นในด้านคุณภาพโดยศึกษาช่องทางการสื่อสารที่จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายด้วย

๒. หน่วยงานที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการศึกษา

ประชาชนได้รับข้อมูลการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุด ๔๐.๕๘% แต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) หรือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปัจจุบัน ได้เพียง ๑๕.๖๗% แม้ว่าสกศ. ทำการประชาสัมพันธ์มากกว่า ที่เป็นเช่นนี้เพราะคนส่วนใหญ่ถ้าพูดถึงการศึกษา ก็จะนึกถึงกระทรวงศึกษา อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาคะแนนของกลุ่มครู ๒๒.๕๘% แสดงให้เห็นว่ากลุ่มครูแยกออกว่าสกศ. คือหน่วยงานที่ได้ทำการประชาสัมพันธ์ในช่องทางใดบ้าง นอกจากนี้ถ้ากลุ่มผู้ตอบคำถามมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานไหนก็มักจะรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากกว่า เช่น ทบวงมหาวิทยาลัยแม้จะประชาสัมพันธ์น้อยแต่

นักศึกษาก็รับรู้ข่าวสารมาก ดังนั้น ในการวางแผนประชาสัมพันธ์ต่อไป จะต้องสร้างและใช้เครือข่ายการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการได้ง่ายขึ้น

๓. ความเพียงพอในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

ประชาชนส่วนใหญ่ ๖๔.๕๓% เห็นว่าการให้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาจากหน่วยงานทางการศึกษา ยังไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ต่อเนื่องมากขึ้น

๔. ความจำเป็นที่จะต้องทำการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า การประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษามีความจำเป็นมากที่สุด ๕๓.๕๕% จำเป็นมาก ๓๓.๓๓% และจำเป็นปานกลาง ๖.๕๗% โดยกลุ่มครุคิดว่าเป็นมากที่สุด ๕๘.๗๑% ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ๕๗.๕๔% ผู้ปกครอง ๕๐.๕๑% และนักเรียน / นักศึกษา ๔๗.๓๕% จากจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่ปรากฏนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาคือเรื่องที่ต้องทำให้มากเพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม

๕. การนำความรู้ ข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน

มีผู้นำความรู้ ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาที่ได้รับการจากเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ไปใช้เป็นประโยชน์ในภาพรวมถึง ๖๕.๘๓% โดยกลุ่มที่นำไปใช้มากที่สุดคือกลุ่มครู / อาจารย์ ๘๒.๒๑% แต่สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือกลุ่มครู ถึงแม้จะเป็นกลุ่มที่นำข้อมูลไปใช้มากที่สุดก็ยังมีความต้องการข้อมูลเพิ่มเติม จึงต้องระวังว่าสิ่งที่นำไปใช้หรือข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้องแล้วหรือไม่ ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงคุณภาพของข้อมูลข่าวสารที่ทำการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะกับครูอาจารย์ให้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันบุคคลที่จะนำไปใช้ก็ควรที่จะทำการศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำไปใช้

๖. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา

ผลจากการวิจัยให้เห็นว่า บุคคลทุกกลุ่มมีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาในระดับ “พอรู้บ้าง” หน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าจะทำการเผยแพร่ โฆษณาและประชาสัมพันธ์อย่างไร จึงจะให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

๗. ข้อมูลหรือเรื่องของการปฏิรูปการศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายต้องการทราบ

ครู/อาจารย์ มีความต้องการทราบเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด ๑๑.๒๔% นักเรียนต้องการทราบเรื่องการศึกษาต่อ / การสอนเอนทรานซ์มากที่สุด ๑๓.๘๒% ผู้ปกครองต้องการทราบเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน / การเรียนรู้ด้วยตัวเองมากที่สุด ๑๑.๘๑% และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษามีความต้องการทราบเรื่องการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษามากที่สุด ๑๐.๓๒%

๘. อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

สิ่งที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดคือการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษายังมีน้อย และไม่สามารถกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในต่างจังหวัด นอกจากนี้ ช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ยังไม่เหมาะสมและขาดความต่อเนื่อง

จากผลการสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เห็นภาพกว้างเกี่ยวกับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาที่น่าสนใจ และเพื่อให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึก จึงจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “นโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา” ขึ้น ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

๑. ความคิดเห็นต่อภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุด ของสทศ. คือ ชุดที่ ๑ “นกแก้วนกขุนทอง” ชุดที่ ๒ “ตุ๊กตาไขลาน” ชุดที่ ๓ “เปิดโลกกว้างให้สิ่งรอบข้างเป็นครู” พบว่า ในชุดที่ ๑ และ ๒ มีผู้แสดงความคิดเห็นหลากหลาย ส่วนใหญ่คิดว่าการสื่อถึงคำว่า “ท่องจำ” ในโฆษณายังไม่ชัดเจนพอ เมื่อดูแล้วอาจให้ความรู้สึกว่าการท่องจำไม่ดี ทั้ง ๆ การท่องจำยังเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ดังนั้น จึงควรสื่อโดยให้รายละเอียดที่ชัดเจนกว่านี้ว่าไม่ใช่การท่องจำเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ท่องจำแล้วต้องรู้ความหมายด้วย เป็นต้น แต่สำหรับโฆษณาชุดที่ ๓ สามารถสื่อให้เห็นถึงการเรียนรู้ที่ต้องเปิดโลกกว้าง สิ่งแวดล้อมรอบตัวสามารถเป็นครูให้เด็กเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ควรนำภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุดมารวมกันและเสริมสร้างแรงจูงใจในเชิงบวกเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีและเข้าใจเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

๒. กลุ่มเป้าหมายทั้งครู ผู้บริหาร พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้เรียน ยังมีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ควรมีความสอดคล้องและตรงกับความต้องการของแต่ละกลุ่ม ในขณะเดียวกัน การให้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความชัดเจน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๓. ควรเชื่อมโยงการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานทางการศึกษาทั้ง ๕ องค์กรหลัก ให้มีความเป็นเอกภาพมากกว่าต่างคนต่างทำ และควรมีการวางยุทธศาสตร์หรือนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน มีการจัดแบ่งหน้าที่ระดมความคิดเห็น และใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้การทำงานจะได้ไม่ซ้ำซ้อน มีความครอบคลุม เข้มแข็ง เป็นรูปธรรม จะทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทั่วถึงมากขึ้น

๔. ควรส่งข้อมูลข่าวสารไปตามโรงเรียนทั่วประเทศอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการสร้างและขยายเครือข่าย เช่น ให้นักประชาสัมพันธ์ในเขตพื้นที่การศึกษาช่วยทำการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ควรขอความร่วมมือกับโรงเรียนในการสื่อสารให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนทั้งที่เป็นผู้บริหาร ครู ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปเข้าใจและมีส่วนร่วมช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

๕. รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยสนับสนุนงบประมาณและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลอดจนกิจกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในช่วงเวลาไพรม์ไทม์เพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเช่นเดียวกับการเผยแพร่ข่าวกีฬา การเมือง และเศรษฐกิจ เป็นต้น

จากผลการวิจัยและความคิดเห็นที่ได้จากการประชุมทำให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่มุ่งหวังต่อไป

การประชุมเรื่อง

“การกำหนดนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา”

วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เวลา ๐๘.๓๐-๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร

รุ่งเรือง สุขาภิรมย์ : การประชุมครั้งนี้สืบเนื่องมาจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษามาช่วงระยะเวลาหนึ่ง นับแต่พระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศใช้ ซึ่งนับเวลาได้ร่วม ๕ ปีแล้ว และการประชาสัมพันธ์ถือเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษา แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ายังขาดกรอบทิศทางการทำงานด้านประชาสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ หรือแม้แต่นอกหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผลให้พลังที่จะเกิดจากประชาสัมพันธ์เรื่องนี้ยังมีไม่มากพอที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายได้เท่าที่ควร นอกจากนี้ยังส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณได้ไม่เพียงพอจึงทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่กว้างขวางมากนัก ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานนโยบายและหน่วยวางแผนจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องจัดให้มีการกำหนดนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อการปฏิรูปการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่จะช่วยผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายให้ได้

ขณะเดียวกันยังคาดหวังว่านโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการระดมทรัพยากรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สำหรับข้อมูลที่เป็นฐานนำมาสู่การสัมมนาในวันนี้ สำนักงานฯ ได้ร่วมกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิตโดยอธิการบดี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ท่านอาจารย์สุขุม เฉลยทรัพย์ ทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาซึ่งมีข้อค้นพบที่น่าสนใจหลายประการ แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลดังกล่าวนี้เป็นกรอบกว้างๆ ดังนั้นวันนี้จึงเรียนเชิญท่านผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่นักประชาสัมพันธ์และผู้ที่ได้รับผลจากการประชาสัมพันธ์โดยตรงคือท่านผู้บริหาร ครู ผู้เรียนทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมาให้ข้อคิดเห็นในรายละเอียดเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำนโยบายในเรื่องนี้ต่อไป โดย ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินรายการในวันนี้และขอเชิญที่ปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ของสภาการศึกษา คุณวินิจ สุรพงษ์ชัย เป็นประธานเปิดการสัมมนา

วินิจฉัย สุรพงษ์ชัย : บทบาทเกี่ยวกับหน้าที่ของสทศ.มีการเปรียบเทียบว่าไม่แตกต่างจากหน่วยเสนาธิการซึ่งเป็นศัพท์ของทหารคือ ในการปฏิบัติการนั้นจะต้องมีขั้นตอน เช่น การวางนโยบายที่ชัดเจน แล้วถึงจะมีแผนตามมา แต่ก่อนที่จะมีแผนงานหรือมีนโยบายนั้น จะต้องมีการข้อมูลจากการวิจัย ซึ่งเน้นมากนอกจากนี้ยังต้องมีการประเมินเพื่อให้ทราบว่าทำอะไรลงไป ผลที่ออกมาเป็นอย่างไร และก้าวต่อไปคืออะไร จึงขอถือโอกาสนี้ เชิญท่านทั้งหลายที่เสียสละเวลาช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ในการที่สทศ.จะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

ชินภัทร ภูมิรัตน : วัตถุประสงค์ของการประชุมคือการวางแนวทางในเรื่องของนโยบายของรัฐบาลด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา โดยก่อนจะร่วมกันแสดงความคิดเห็น ขอเรียนเชิญท่านอาจารย์สุชุม เกลยทรัพย์ อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิตซึ่งเป็นผู้จัดทำโพลสำรวจความคิดเห็นประชาชนนำเสนอผลที่ได้ หลังจากนั้นขอเชิญทุกท่านร่วมอภิปรายเพื่อจะได้นำเอาข้อมูลที่ได้รับมาประกอบกับความคิดเห็นและประสบการณ์ของแต่ละท่านเพื่อดำเนินการต่อไป

สุชุม เกลยทรัพย์ : จากผลการสำรวจทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ถามว่าการปฏิรูปการศึกษาคืออะไร ถ้าอยู่ในเชิงปริมาณมีคนทราบมาก แต่พอถามลึกๆ แล้วก็มักจะตอบไม่ได้

การสำรวจความคิดเห็นดำเนินการโดยเก็บตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๘,๑๘๕ คน จากทั่วทุกภาคของประเทศ โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก ๔ กลุ่ม แต่ละกลุ่มเก็บจำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ ๑ นักเรียน/ นิสิต/นักศึกษา แยกในรายละเอียดอีกว่าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มัธยมศึกษา ปรินญาตรี สูงกว่าปรินญาตรี (๒,๐๓๔ คน)

กลุ่มที่ ๒ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง สํารวจละเอียดทั้งอายุการศึกษา อาชีพและรายได้ เพื่อที่จะ

รู้ว่าถ้าจะเข้าไปรณรงค์จริงๆ จะต้องไปรณรงค์กับผู้ที่ประกอบอาชีพอะไรบ้าง ถ้าอาชีพนั้นๆ เข้าใจดีอยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องเสียงบไปประชาสัมพันธ์อีก (๒,๐๖๑ คน)

กลุ่มที่ ๓ ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา จะมีเกณฑ์ทางด้านอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติอาชีพ (๒,๐๘๕ คน)

กลุ่มที่ ๔ ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา จะมีเกณฑ์ทางด้านอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติอาชีพ (๒,๐๐๕ คน)

สรุปผลการสำรวจ

๑. สื่อที่เคอร์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

โทรทัศน์	๕๗.๐๖%
หนังสือพิมพ์	๕๒.๐๕%
วิทยุ	๘๕.๒๕%
วารสาร/นิตยสาร	๓๖.๒๕%
สื่อบุคคล	๖๕.๒๕ %
แผ่นพับ / โปสเตอร์	๖๓.๑๐%
อินเทอร์เน็ต	๕๓.๖๘%

สื่อที่ทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามากที่สุดคือ “โทรทัศน์” และประเด็นที่น่าสนใจคือช่องไหนเป็นสื่อที่ดี จะเห็นได้ว่าปริมาณการโฆษณาการปฏิรูปการศึกษาจะอยู่ที่ช่อง ๑๑ มากกว่า ช่อง ๓ แต่คนกลับรับรู้ข่าวสารได้จากช่อง ๓ มากกว่า เนื่องจากวิสัยการดูของประชาชนจะดูช่อง ๓ มากกว่า ดังนั้นแม้ว่าช่อง ๑๑ จะมีราคาค่าโฆษณาถูกกว่า แต่ถ้าเอาค่าโฆษณาหลายๆ ครั้งที่ไปโฆษณาในช่อง ๑๑ มารวมกัน แล้วนำเงินส่วนนั้นไปโฆษณาที่ช่อง ๓ ผลการรับรู้ของประชาชนจะออกมาดีกว่า เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่จะมุ่งโฆษณาที่หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ดีที่ค่อนข้างเป็นวิชาการ แต่ชาวบ้านไม่ได้ติดตามอ่าน ชาวบ้านจะอ่านไทยรัฐ ข่าวสดมากกว่า ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ชาวบ้านรับรู้ข้อมูลข่าวสารจึงควรไปลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ที่ชาวบ้านนิยมมากกว่า

นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับผู้นำเสนอ เช่น ถ้าธงชัย แมคอินไตส์ (พีเบิร์ต) มาพูดเรื่องการประชาสัมพันธ์แม่เพียงประโยคหรือครึ่งประโยค แต่คำพูดของพีเบิร์ตกลับกินใจพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเด็กๆ มากกว่านักวิชาการที่ออกมาพูดเรื่องเดียวกันเป็นครึ่งชั่วโมง ในทำนองเดียวกัน การเลือกวิทยุหรือนิตยสารในการทำประชาสัมพันธ์ ถ้าเลือกเผยแพร่คลื่นหรือหนังสือที่นิยม เช่น เผยแพร่คลื่นวิทยุ ๕๕ ลูกทุ่งเอฟเอ็มก็ย่อมได้ผลดีกว่าคลื่นอื่นๆ ที่แม้จะเผยแพร่เป็นชั่วโมงแต่คนไม่ค่อยฟังหรือนิตยสารถ้าเอาไปลงในนิตยสารที่วิพุลบ้าง ก็จะได้กลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

ดังนั้นคำถามที่ว่าทำไมประชาสัมพันธ์ไปมากแต่ไม่ได้ผลเท่าที่ควรก็เนื่องมาจากเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นเชิงปริมาณมากกว่า จึงทำให้ยังไม่สามารถเจาะลึกได้จริง

๒. หน่วยงานที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการศึกษา

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าประชาชนคิดว่าตัวเองได้รับข้อมูลการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุด ๔๐.๕๘% แต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) กลับได้เพียง ๑๕.๖๗% ทั้งที่สทศ. ทำการประชาสัมพันธ์มากกว่า ที่เป็นเช่นนี้เพราะคนส่วนใหญ่ถ้าพูดถึงการศึกษา ก็จะนึกถึงแต่กระทรวงศึกษา ดังนั้นเปอร์เซ็นต์ของสำนักงานฯ จึงออกมาน้อย แต่ที่น่าสนใจคือผลของกลุ่มครูที่ให้คะแนนสภาการศึกษาถึง ๒๒.๕๘% แสดงให้เห็นว่ากลุ่มครูแยกออกว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) คืออะไร แต่บางหน่วยงานแม้ทางหน่วยงานจะบอกว่าให้ข้อมูลแล้วแต่เพราะเหตุใดเปอร์เซ็นต์จึงออกมาเช่นนี้ เพราะมีสาเหตุมาจากการเกี่ยวพันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งที่จริงประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้น้อยแต่เหตุใดนักเรียน / นักศึกษาทราบเรื่องการปฏิรูปการศึกษาได้ สูงถึง ๑๑.๘๔% เหตุเพราะกลุ่มนี้คลุกคลีเกี่ยวเนื่องกับ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงทราบมากกว่า ประชาสัมพันธ์จึงต้องรู้จักสร้างและใช้เครือข่ายประชาสัมพันธ์ เช่น ถ้าต้องการพูดให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจนอกจากใช้กระทรวงศึกษาธิการแล้วก็หันมาที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(สกอ.)ให้ช่วยประชาสัมพันธ์ด้วย เป็นต้น ข้อมูลก็จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายขึ้น

๓. ความเพียงพอในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

ผลการสำรวจพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ๖๔.๕๓% เห็นว่าการให้ข้อมูลข่าวสารยังไม่เพียงพอ ซึ่งทางสำนักงานฯ อาจตกใจเนื่องจากประชาสัมพันธ์ก็เคยทำไปมากแล้วแต่ผลกลับออกมาว่าไม่เพียงพอ ดังนั้นก่อนอื่นเราต้องตีโจทย์ให้แตกก่อนว่าความเพียงพอในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับใด จากข้อมูลจะเห็นว่ามียุทธศาสตร์ถึง ๖๕.๓๒ ยังบอกว่าไม่เพียงพอ ทั้งๆที่กลุ่มครูน่าจะเป็นกลุ่มที่เข้าใจเรื่องนี้ดีพอสมควรแล้ว แต่ที่กลุ่มครูยังบอกว่าไม่เพียงพอ นั้นเป็นเพราะข้อมูลที่ได้รับอาจไม่ตรงกันทำให้รู้สึกสับสน และจะตีความได้ว่าตัวเองได้ข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้นประชาสัมพันธ์จึงต้องทำต่อเนื่อง ไม่ใช่นิยมทำกันเป็นช่วง ๆ สำหรับกลุ่มที่บอกว่าเพียงพอแล้วได้เปอร์เซ็นต์มากที่สุดคือกลุ่มผู้ปกครอง ๓๒.๑๒ % เป็นเพราะได้รับความรู้จากสื่อต่างๆ ค่อนข้างมากทำให้เข้าใจดีขึ้น

๔. ความจำเป็นที่จะต้องทำการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา

พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการทำประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษามีความจำเป็นมากที่สุด ๕๓.๕๕% จำเป็นมาก ๓๓.๓๓% และจำเป็นปานกลาง ๖.๕๖% ถ้านำทั้ง ๓

กลุ่มนี้มารวมกันก็ได้เกือบ ๕๐% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการทำประชาสัมพันธมีความจำเป็นมาก ถ้าพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่ากลุ่มครุคิดว่าจำเป็นมากที่สุด ๕๘.๗๑% ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ๕๗.๕๔% ผู้ปกครอง ๕๐.๕๑% และนักเรียน / นักศึกษา ๔๗.๗๕% เปอร์เซนต์ที่ปรากฏนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่าการประชาสัมพันธเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องทำในการปฏิรูปการศึกษา

๕. การนำความรู้ ข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน

ปรากฏว่ามีผู้นำความรู้ ข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ในการทำงานในภาพรวมถึง ๖๕.๘๓% และกลุ่มที่ใช้มากที่สุดคือกลุ่มครู / อาจารย์ ๘๒.๒๑% สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือในขณะที่บอกว่าเคยนำข้อมูลไปใช้มากแต่กลับยังต้องการได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ดังนั้นในเมื่อยังมีข้อมูลไม่เพียงพอ ยังเกิดความสับสน ข้อมูลยังไม่ตรงกัน จึงเกิดคำถามขึ้นว่าสิ่งที่เอาไปใช้เป็นสิ่งที่ถูกหรือผิดกันแน่ ด้วยเหตุนี้เรื่องประชาสัมพันธจึงต้องพูดถึงเรื่องคุณภาพโดยเฉพาะกับครูอาจารย์ให้มากขึ้น ส่วนคนที่บอกว่าไม่เคยนำความรู้ ข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ในการทำงานให้เหตุผลว่ายังขาดความเข้าใจ ข่าวสารไม่ชัดเจนพอ ยังไม่มีพอโอกาสที่จะได้ใช้ และเหตุผลที่คนส่วนใหญ่ให้ไว้คือ ไม่มีเวลาที่จะศึกษา

๖. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษา

ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า คนทุกกลุ่มมีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปในระดับ “พอรู้บ้าง” ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าตกใจเพราะได้มีการประชาสัมพันธเรื่องนี้มาพอสมควรแล้ว แต่ผลตอบรับกลับยังอยู่ในระดับ “พอรู้บ้าง” ทำให้ต้องคิดต่อไปว่าการประชาสัมพันธที่ทำอยู่เข้าถึงหรืออิงกลุ่มเป้าหมายเพียงใด สิ่งทีกลุ่มนักเรียนรู้มากที่สุดคือประเด็นข่าวการปฏิรูปการเรียนรูที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตัวเองแทนการท่องจำ และประเด็นข่าวการปฏิรูปการเรียนรูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นประเด็นที่ค่อนข้างประสบความสำเร็จ เพราะเรื่องนี้มีการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ตามสื่อมาก

๗. ข้อมูลหรือเรื่องของการปฏิรูปการศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายต้องการทราบ

ผลจากการสำรวจพบว่ากลุ่มต่างๆ มีความสนใจที่จะทราบข้อมูลในเรื่องต่างๆ ต่างกันไป เช่น

- ครู/อาจารย์อยากทราบเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด ๑๑.๒๔%
- นักเรียนอยากทราบเรื่องการศึกษาต่อ / การสอนเอ็นทรานซ์มากที่สุด ๑๓.๘๒%

- ผู้ปกครองอยากทราบเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน/การเรียนรู้ด้วยตัวเองมากที่สุด
๑๑.๘๑%
- ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาอยากทราบเรื่องการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษามาก
ที่สุด ๑๑.๒๔%

๘. อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

ผลสำรวจชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดในการประชาสัมพันธ์ คือการ
ประชาสัมพันธ์

ต่างๆ ยังมีน้อย กระจายตามพื้นที่ต่างๆ ไม่ทั่วถึง ถ้าครบรองลงมาคือ ประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะ
ต่างจังหวัดยังให้ความสนใจน้อย ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่นักเรียนและผู้ปกครองกล่าวถึง
สำหรับกลุ่มคร่อมองว่าอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์มาจากช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ยังไม่
เหมาะสมและยังขาดความต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์จะโทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคงไม่ได้ จะโทษว่า
ประชาสัมพันธ์ทำงานไม่เต็มที่ ผู้บริหารยังให้ความสนใจได้ไม่เท่าที่ควรก็คงไม่ได้เพราะณ
วันนี้สามารถพูดได้ว่าหน่วยงานทางการศึกษาได้ทำการประชาสัมพันธ์ไปมาก แต่ยังไม่เป็นที่
พอใจของกลุ่มเป้าหมายเท่าที่ควร จึงควรที่จะถามกันให้ชัดเจนในการประชุมวันนี้ว่า ความรู้ใน
ระดับใดจึงจะบอกได้ว่าประชาชนเข้าใจเรื่องของการปฏิรูปการศึกษาเพียงพอ และต้องมีดัชนีชี้
วัดให้ชัดเจน เช่น ผศ. สุขุม เฉลยทรัพย์ ทำโพลให้กระทรวงพาณิชย์ว่าบุคลากรของกระทรวงมี
ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (ก.พ.ร.) เพียงใด จะมีข้อสอบมาตรฐาน ๑๕
ข้อ ถ้า ๑๕ ข้อนี้ สามารถตอบถูก ๑๐ ข้อหรือ ๕ ข้อ ก็ถือว่าผ่าน คนนี้มีความรู้เรื่องนี้จริง ดังนั้น
ถ้ามีโจทย์ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา สมมุติมีข้อสอบ ๒๐ ข้อ คนทำข้อสอบต้องตอบถูกกี่
ข้อจึงจะบอกได้ว่าคนๆนี้รู้เรื่องการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับ
การศึกษาที่ต้องตอบคำถามตรงนี้อยู่ทุกวัน ถ้าเขาตอบผิดจะเป็นผลเสียหายอย่างยิ่งต่อการ
ปฏิรูปการศึกษา จึงควรมีเกณฑ์วัดที่ชัดเจนออกมาให้ชัดเจน แล้วต่อไปก็ไม่จำเป็นต้องมาถก
เรื่องการปฏิรูปการศึกษาซ้ำๆ ดังในปัจจุบันอีก จะเห็นว่าการปฏิรูปการศึกษายังไม่สำเร็จฟัน
ธงได้ว่าเพราะประชาสัมพันธ์อ่อน เนื่องจากสร้างความรู้อย่างเดียว ไม่สร้างความเข้าใจ
ปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จต้องมีการปฏิรูปการประชาสัมพันธ์

ชินภัทร ภูมิรัตน : ท่านผู้เข้าร่วมประชุมถ้าหากมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องของผลการสำรวจครั้งนี้
ทั้งในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ ถามท่านอาจารย์สุขุมได้ในขณะนี้

ปัญญา แก้วกียูร : ประเด็นที่ ๑ พื้นที่ในการสำรวจในกรุงเทพฯหรือต่างจังหวัดมีสัดส่วนเท่าไร ประเด็นที่ ๒ อยากทราบแนวความคิด เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในแบบสอบถามเพราะยังเข้าใจไม่ตรงกัน

สุชุม เฉลยทรัพย์ : ประเด็นแรกเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบกระจายตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ และในแต่ละภูมิภาคจะเลือกตัวแทนในการ **Random** ภูมิภาคละ ๒ จังหวัด สัดส่วนของกรุงเทพฯก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งแต่สัดส่วนของต่างจังหวัดจะอยู่ในลักษณะ ๓๐ ต่อ ๓๐ และจะ **Random** ในลักษณะของ **Stakeholder** ทั้งหมดก็ทำเป็น ๔ กลุ่มตามที่ได้นำเสนอ กลุ่มละไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ เพื่อที่จะสามารถแจกแจงได้ว่าแต่ละกลุ่มมีค่าความน่าเชื่อถือเกิน ๘๕% ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการที่จะลงปฏิบัติการ ประเด็นที่ ๒ เรื่องเครื่องมือวัด สกศ. และสวนดุสิตโพลทำงานร่วมกัน สวนดุสิตโพลจะรับแนวคิดไป ส่วนการออกแบบจัดทำโดยนักวิชาการจากสกศ. จะมีการ **Tryout** แบบสอบถามก่อนที่จะลงมือ เพราะฉะนั้นคำว่าปฏิรูปการศึกษาจะเน้นประเด็นที่อยากรู้ซึ่งจะปรากฏอยู่ในแบบสอบถาม ไม่ใช่แค่รู้จักคำว่า“ปฏิรูปการศึกษา”อย่างเดียวแล้วจะบอกว่ารู้เรื่องของการปฏิรูปการศึกษา แบบสอบถามที่ใช้จึงเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนทั่วไป ในกลุ่มที่สามารถตอบเองได้จะเป็นกลุ่มนักวิชาการที่มีพื้นฐานในเรื่องนี้ดีพอสมควร สำหรับกลุ่มนักเรียน นักศึกษาโดยเฉพาะมัธยมต้นและมัธยมปลายก็จะมีการสัมภาษณ์ประกอบเพื่อให้เขาเข้าใจว่าปฏิรูปการศึกษาตรงนี้มีนัยหมายถึงอะไร แต่สิ่งที่จะต้องอย่างมากคือต้องระวังไม่ให้เป็นการชี้นำ เพราะถ้าเป็นการชี้นำเมื่อไหร่จะทำให้การสำรวจหลงทางทันที เพราะถ้าผู้สัมภาษณ์อธิบายเล็กน้อยแล้วผู้ถูกสัมภาษณ์บอกว่าเขาารู้แล้ว เขาจะรู้จากไหนอาจรู้จากที่เราอธิบายก่อนที่จะสัมภาษณ์ก็ได้ เรื่องนี้กลุ่มผู้สำรวจจึงระวังอย่างมาก

วิชาเทพ ภาษาฤทธิ์ : ยังไม่เข้าใจคำว่า “พอรู้บ้าง” ในหน้าสลิป หัวข้อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การปฏิรูปการศึกษา ช่องระดับการรับรู้ เช่น ในประเด็นเรื่องการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพ นโยบายปัญหาปฏิรูปการศึกษาและการบริหารการจัดการศึกษา ไม่เข้าใจคำว่าพอรู้บ้างนี้ รู้ในลักษณะไหน สิทธิ หน้าที หรือความเข้าใจ แต่สำหรับการรับรู้ต่างๆ ไป คงจะรับรู้แล้วว่า โรงเรียนจะต้องทำหลักสูตรเอง

สุชุม เฉลยทรัพย์ : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเจาะลึกลงไปเพราะว่าถ้าการที่จะถามว่ารู้ระดับไหน อย่างไร เรื่องนี้เป็นการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถาม เพราะคำถามจะถามเป็นตัวประเด็น เช่น สิทธิในการจัดทำหลักสูตรในหน้า

๑๐ การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี ๒๕๔๔ ท่านรู้เรื่องนี้หรือไม่ ตัวเลือกคือ รู้เป็น
 อย่างดี พอรู้บ้าง ไม่เคยรู้เลย และไม่ระบุ สำหรับคะแนน ถ้ารู้ได้ดีได้ ๓ พอรู้บ้างได้ ๒
 ไม่เคยรู้เลยได้ ๑ และไม่ระบุจะไม่มีคะแนน ตัวเลขที่ออกมา ครูอาจารย์อยู่ที่ ๒.๓๖ ผู้เกี่ยวข้อง
 ที่ ๒.๑๐ เรื่องนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินตัวเองว่ารู้เรื่องเหล่านี้เพียงใด แต่ถ้าเป็นงานวิจัย
 เชิงลึกลงไป เช่น งานวิจัยของกรมการค้าภายใน กรมสารสนเทศ จะบอกเลยว่าหลักสูตรมี
 รายละเอียดแบบนี้ ถ้าผู้แบบสอบถามตอบทั้งหมด ๕ ข้อ ตอบถูกแค่ ๓ ข้อ คะแนนจะได้
 เท่าไหร่ ขณะนี้กรมการค้าภายในพัฒนาเรื่องนี้ออกมาแล้วเพราะฉะนั้นจึงอยากฝากว่าถ้า
 อยากจะรู้ว่าการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี ๔๔ ที่ว่ารู้ระดับ ๒.๓๖ อยู่ในระดับใด
 ก็สามารถดูรายละเอียดข้อมูลส่วนนี้ได้จะเป็นตัวเลขออกมา หรือถ้าจะพัฒนาเกินกว่านั้นถ้าจะ
 สรุปว่าจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้กลุ่มใครรู้ได้ดี พอรู้บ้าง หรือไม่เคยรู้เลยให้เอา
 ข้อสอบถามมาถาม โดยถาม ๔ ข้อ หรือ ๓ ข้อ ถ้าตอบถูกทั้ง ๓ ข้อ แสดงว่ารู้ได้ดี ถ้าตอบถูก
 แค่ ๒ ข้อ คือพอรู้บ้าง ดังนั้นจะสามารถกำหนดคะแนนลงไปได้ ปัจจุบันมีใช้แม้กระทั่งการที่
 จะบอกว่าบุคลากรที่อยู่หน้าเคาเตอร์ปฏิบัติหน้าที่ดีหรือไม่ เช่น ธนาคารที่เพิ่งทำเสร็จเมื่อวานนี้
 บุคลากรที่อยู่หน้าเคาเตอร์ดีหรือไม่ดีจะเป็นดังนี้ ธนาคารจะให้ ๓ คะแนนเต็ม ในคู่มือคือ พอ
 คนเข้าไปใช้บริการยิ้มได้ ๑ คะแนน ทักทาย ๑ คะแนน สบตา ๑ คะแนน แต่ถ้าเป็นการวัด
 แบบข้าราชการก็สามารถดูว่าบุคลิกภาพเป็นอย่างไร ดี พอใช้ได้ ควรปรับปรุง แต่ยังไม่แน่ใจ
 ในรายละเอียด แต่ถ้าใช้ตามนี้ ถ้าจุดใดถูกตัดคะแนนจะได้แก่จุดนั้น ปัจจุบันนิยมใช้การประเมิน
 ลักษณะนี้ทั้งนั้นแม้แต่เรื่องของ ก.พ. ปัจจุบันจะมีการทดสอบโทรศัพท์หน่วยงานต่างๆ ช่วง
 ประมาณเกือบเที่ยงจะมีโทรศัพท์ดัง ถ้าโทรศัพท์ดังแล้วหน่วยงานนั้นไม่มีใครรับ ๕ ครั้ง
 คะแนนจะเป็น ๐ ดังนั้นโบนัสที่จะได้ปลายปีที่ท่านทักษิณตั้งไว้ของหน่วยงานนั้นจะน้อยลง
 นอกจากนี้ยังพิจารณาว่ารับแล้วพูดอย่างไร สามารถตอบคำถามธรรมดาๆ ได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้
 คะแนนจะตกอีก เรื่องนี้จะเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น

ภาวิต ปุณฺณฤทธิ : ปัจจุบันมีตำแหน่งบริหาร เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลเอกชน เป็นกุมาร
 แพทย์และเป็นอุปนายกสมาคมผู้ประกอบการและครูโรงเรียนสวนกุหลาบ ในหน้า ๑๑ ช่วย
 อธิบายการแปรผลเรื่องข้อมูลที่กลุ่มเป้าหมายต้องการทราบเรื่องการศึกษาต่อหรือการสอบ
 เอนทรานซ์

น่าจะเป็นเรื่องที่คนสนใจมากที่สุด โดยปกติผู้ประกอบการและเด็กนักเรียนจะสนใจเรื่องนี้เกือบจะ
 เป็นอันดับสูงสุด แต่จากการสำรวจตัวเลขกลับออกมาเพียง ๑๓.๘๒ ถ้าดูเฉพาะตัวเลขอย่าง

เดียว แต่ว่าตัวเลขจะน้อยกว่าปกติมาก นอกจากนี้สงสัยว่าทุกๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เด็กสนใจ แต่ในกลุ่มครูอาจารย์ ทำไมตัวเลขเหลือเพียง ๐.๓ แสดงว่าครูไม่สนใจที่จะให้เด็กเข้าหรือหรืออย่างไร หรือว่าเป็นเพราะว่าครูทราบข้อมูลเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงไม่คิดที่จะรับรู้อะไรอีกแล้ว นอกจากนี้ข้อมูลด้านล่างที่เกี่ยวกับเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์ เปอร์เซ็นต์เหลือ ๐ กว่า จึงอยากให้อาจารย์ช่วยขยายผลด้วย

สุขุม เฉลยทรัพย์ : ถ้าดูในเล่มใหญ่ที่เป็น data base นี้ จะเห็นได้ว่า กรณีนักเรียน นักศึกษานี้ยิ่งมาอยู่มัธยมตอนปลาย สัดส่วนตรงนี้สูงขึ้นถึง ๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ แต่ว่าพอมารับ ระดับที่เกินปริญญาโทแล้วจะต่ำลง เรื่องนี้จะต้องมาดูในเล่มใหญ่ แต่ในส่วนของครูอาจารย์ที่ สนใจสูงสุดจะเป็นครูในระดับมัธยมแต่ครูระดับประถม หรือผู้บริหาร อย่างสถานศึกษาที่ไม่ เกี่ยวข้องจะไม่สนใจเรื่องนี้ คำถามในข้อนี้เป็นคำถามปลายเปิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงเข้ามา เพราะฉะนั้นสิ่งที่ใกล้ตัวนี้มาก เช่น กลุ่มครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องมีเปอร์เซ็นต์สูง เพราะคิดว่า จะต้องรู้เรื่องนี้ แต่ถ้าเป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษาได้เพียง ๐.๖๘ กลุ่มผู้ปกครองยิ่งน้อยมาก เพียง ๐.๒๕ ข้อมูลนี้มีประโยชน์กับฝ่ายประชาสัมพันธ์ของสทศ. เพราะสามารถใช้ข้อมูลเรื่องนี้ได้ สำหรับประเด็นที่คุณหมอสนใจซึ่งทำในลักษณะโฟกัสกรุป โดยเฉพาะเด็กมัธยม หลายคนแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจนว่าปฏิรูปการศึกษาจะเป็นอย่างไรเขาไม่รู้แต่ตอนนี้ขอให้เขา สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ก่อนแล้วกัน เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ตัวแทนกลุ่มนักเรียนพูดค่อนข้างจะ ชัดเจน

ชินภัทร ภูมิรัตน : การกำหนดนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์ ท่านที่ปรึกษา คุณวินิจ สุรพงษ์ชัย จะเป็นผู้นำเสนอแนวคิดในเรื่องนี้เพื่อเป็นพื้นฐาน และจะมีการฉายภาพยนตร์โฆษณา ปฏิรูปการเรียนรู้ ๓ ชุดที่ผ่านมามีด้วย

วินิจ สุรพงษ์ชัย : สิ่งที่อาจารย์สุขุมได้เสนอไปกับสิ่งที่สทศ.จะพูดนั้นมันมีจุดขนานกันที่ แตกต่างกันเล็กน้อยคือ อาจารย์สุขุมมองในแง่ของคนข้างนอกมองเข้ามาโดยไม่เฉพาะเจาะจง บุคคล ส่วนสทศ.จะมองในแง่ของผู้ทำว่าทำได้ทำอะไรไปบ้าง ผลเป็นอย่างไรและจะมีการประเมิน ตนเองด้วย หลังจากนั้นจะได้มีข้อมูลหรือบรรทัดฐานที่ดีว่า มีสิ่งใดขาดตกไปบ้างและสิ่งใดที่ น่าจะเพิ่มเติมซึ่งจะช่วยนำไปสู่จุดเสวนาที่จะสมบูรณ์ขึ้น กระบวนเหล่านี้คือกระบวนการ สื่อสาร ผลวิจัย สำหรับผลการวิจัยที่อาจารย์สุขุมทำก็จะนำมาประเมิน เช่น เรื่องของการรับ รู้อยู่ในขั้นพอใจหรือไม่ บอกได้ว่า “ไม่เลย” ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของอาจารย์สุขุม ที่ว่า ประชาสัมพันธ์ต้องมีการรับรู้ แต่ไม่ใช่รับรู้เฉยๆ เพราะไม่มีประโยชน์ ต้องรู้จักนำไปปฏิบัติ

ด้วย และ ระหว่างการรับรู้ไปถึงการปฏิบัติซึ่งยังมีอีกหลายขั้นตอน จุดเริ่มต้นคือการรับรู้ แต่ต้องรู้ว่ารู้ระดับไหนด้วย ในอนาคตจึงต้องกำหนดการประเมินผลที่แน่ชัด ถึงจะถือว่าเริ่มประสบความสำเร็จหรืออย่างน้อยๆ เป็นสิ่งที่เราน่าจะวัดได้ เรื่องใหญ่ๆ ที่สกศ.ได้ดำเนินการไปแล้ว เมื่อปี ๒๕๔๓ คือมีภาพยนตร์ ๒ ชุด คือ ชุดนกแก้วนกขุนทอง และชุดตุ๊กตาไขลาน นอกจากภาพยนตร์ยังมีโปสเตอร์ ที่คั่นหนังสือ โปสการ์ด เป็นต้นที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ จุดมุ่งหมายของภาพยนตร์โฆษณาทั้งสองชุดคือ ท่องอย่างเดียวไม่พอ จะต้องคิดและเข้าใจด้วย นี่คือจุดเริ่มต้น เพราะปัญหาใหญ่ที่เห็นจากระบบการศึกษาเก่ากับการศึกษาใหม่คือในการศึกษาระบบเก่าเน้นการท่องจำมากเกินไปโดยที่บางทีเด็กก็ไม่รู้ว่าเรียนอะไร ขอให้สอบผ่านก็พอ นี่เป็นปัญหา ก้าวแรกสกศ.พยายามจะแก้จุดตรงนี้ก่อน ส่วนโครงการที่ ๒ เกิดขึ้นในปี ๒๕๔๕ เรื่องสู่โลกกว้างให้สิ่งรอบข้างเป็นครูโฆษณานี้ประเด็นอยู่ที่ว่าการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในห้อง ทุกหนทุกแห่งก็เป็นโอกาสที่เราสามารถที่จะเรียนรู้ได้ เพราะฉะนั้นในช่วงระยะหลัง จึงเห็นว่าโรงเรียนหลายๆ โรงพาเด็กออกไปทัศนจร เพื่อให้เห็นสิ่งต่างๆ มากมายขึ้น ให้เด็กทักทายว่า ทั้งหมดนี้คือกระบวนการเรียนรู้ ชั้นที่ ๒ ดีใจทย์และนำสู่การปฏิบัติ เชิญชมหนังสือ โฆษณา

ชุดที่ ๑ นกแก้วนกขุนทอง

“เก่งค่ะ ท่องอีกครั้งนะคะ

เลิกระบบท่องจำที่ทำให้เด็กไทยเป็นนกแก้วนกขุนทอง มาร่วมปฏิรูปการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กคิด สะกิดให้เด็กถาม”

ชุดที่ ๒ ตุ๊กตาไขลาน

“ดวงดาวที่เรามองเห็นอยู่บนท้องฟ้ามีจำนวนมากมาย

ดวงดาวจะอยู่บนท้องฟ้าทั้งกลางวันและกลางคืน

แต่ในเวลากลางวันเราไม่เห็นดวงดาว

เลิกระบบท่องจำที่ทำให้เด็กไทยเป็นตุ๊กตาไขลาน มาร่วมปฏิรูปการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กคิดสะกิดให้เด็กถาม”

ชุดที่ ๓ เปิดโลกกว้างให้สิ่งรอบข้างเป็นครู

“โรงเรียนของหนูไม่เหมือนเดิมแล้วละ โลกทัศน์ของหนูเปิดกว้างขึ้น หนูกับเพื่อนได้คิด ได้ถาม ได้สัมผัส และเรียนรู้ในสิ่งที่เราสนใจ นอกจากห้องเรียนแล้ว สิ่งที่อยู่รอบๆตัวหนูก็คือ คุณครูของหนูทั้งนั้นแหละละ นี่แหละคือการเรียนรู้ที่หนูชอบ เปิดห้องเรียนสู่โลกกว้างให้สิ่งรอบข้างเป็นครู”

การโฆษณาเป็นเรื่องใหญ่พอสมควรเพราะใช้เงินมาก นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ โดยการเผยแพร่กระบวนการการปฏิรูปการเรียนรู้ มีการสัมมนาเชิญผู้สื่อข่าวมาที่ช่วยประชาสัมพันธ์ให้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในส่วนข้อมูลข่าวสารประจำ เมื่อมีการจัดสัมมนา ข้อสรุปที่ได้จะส่งไปออกเป็นข่าวโทรทัศน์ ข่าวทางหนังสือพิมพ์ รวมทั้งยังมีการทำรายการโทรทัศน์ต่อเนื่องอยู่หลายช่อง ส่วนวิทยุและคอลัมน์ต่างๆ ก็มีบ้าง สกศ.ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานต่างๆ เพราะหน่วยงานเหล่านี้เห็นเป็นสิ่งจำเป็น และมีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆและของสกศ.ด้วย เรื่องนี้เป็นงานหลักๆ ที่สำนักงานฯ ทำอยู่เป็นประจำ สำหรับคำว่าประชาสัมพันธ์ ทุกวันนี้มี ๒ คำ คำหนึ่งก็คือว่าโฆษณา อีกคำหนึ่งก็คือประชาสัมพันธ์ หน่วยงานของรัฐนี้มักจะทำการประชาสัมพันธ์โดยการให้ข่าวซึ่งเหมือนกับอาจารย์สุภูมิ เถลยทรัพย์พูด คือไม่มีความต่อเนื่อง จบแล้วจบเลย ฉะนั้นสิ่งที่พยายามจะทำคือ ไข่มิติของโฆษณาเข้ามาเป็นปัจจัยด้วย ดังที่เห็นจากโฆษณาชุดนกแก้วนกขุนทองหรือชุดตุ๊กตาไขลานที่เข้ามาเสริมสิ่งที่สกศ.ทำอยู่เป็นประจำแล้ว สำหรับคำถามที่ว่าพอใจผลงานหรือไม่ ตอบได้ว่าไม่พอใจเพราะสกศ. ทำงานมากแต่ ๑. น้ำหนักไม่เพียงพอ ๒.ไม่มีความต่อเนื่องเพราะเวลาให้หนังสือพิมพ์ออกข่าว บางครั้งเป็นเรื่องของประเมินคุณภาพ บางครั้งก็พูดเรื่องอื่นทำให้ ผู้รับสื่อไม่สามารถปะติดปะต่อได้ ปัญหาที่ก็จะทำเช่นไรในเมื่อสิ่งที่ทำประจำมีแต่ประเด็นเรื่องที่ทางสกศ.ได้ทำอยู่ เมื่อทำเรื่องใดก็ไปออกข่าวเรื่องนั้น นี่เป็นความจำเป็นหรือข้อจำกัดของงาน ประเด็นต่อไป การประชาสัมพันธ์พอหรือไม่ จะเห็นว่าโฆษณาใหญ่ๆ เช่น เบียร์ช้างหรือสิงห์ ใช้เงินค่าโฆษณามากถึง ๓๐๐-๔๐๐ ล้านบาทต่อปี แต่สกศ. ใช้เงินแค่ ๘-๑๐ ล้านบาท ซึ่งสำหรับทางหน่วยงานของรัฐหรือสำหรับสกศ. นี้ถือเป็นเงินมหาศาล ทั้งที่งบประมาณที่เหมาะสมในการทำโฆษณาคือประมาณ ๓๐-๑๐๐ ล้านบาท ดังนั้นปัญหาหนึ่งของงานประชาสัมพันธ์คือรู้เป้าหมายแต่สิ่งที่ได้มานั้นมันไม่เพียงพอกับงานที่ต้องทำ ตอนนี้กระทรวงศึกษาธิการกำลังทำเรื่องของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญของประเทศชาติของเรา ดังนั้นการโฆษณาประชาสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้

ประชาชนเข้าใจ ต้องเน้นว่าประชาชน เพราะว่าอาจารย์สุชุมสำรวจเพียงกลุ่ม ครู นักเรียน และพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่จริงๆ แล้วคนกลุ่มอื่นๆ เช่นคนขับแท็กซี่ ก็ถือเป็นประชาชนเหมือนกัน เพราะฉะนั้นการสำรวจยังหายไปอีก ๗.๘๐% ของประชากรไทยที่ควรจะได้รับรู้เรื่องปฏิรูปการศึกษาเช่นกัน โดยหวังว่าควรเกิดกระแสดิ้นตัว เกิดการพัฒนาตัว หวังให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นเช่นนี้เพื่อการแข่งขันกับต่างชาติ ทั้งในเรื่องทักษะ ความสามารถ คือเตรียมคนในชาติให้สู้ประเทศอื่นๆ ได้ในอนาคต นี่คือวัตถุประสงค์ในที่สุด การโฆษณาที่สภ. ดำเนินการอยู่จึงถือเป็นปัจจัยหนึ่งในขบวนการทั้งหมดของการปฏิรูปการศึกษาโดยรวมเท่านั้น แต่มีความสำคัญยิ่ง ต่อไปเป็นการเสวนา ประเด็นของการเสวนามี ๕ ข้อด้วยกัน ตามเอกสารที่ทุกท่านได้รับ

ชินภัทร ภูมิรัตน : ประเด็นคำถามมีอยู่ ๕ เรื่อง ท่านสามารถอภิปรายข้อใดก็ได้ที่สนใจ แต่ขอให้พยายามอยู่ในกรอบใน ๕ ข้อนี้ คือ

๑. ท่านคิดอย่างไรกับสปอร์ตโฆษณาทั้ง ๓ ชุดที่ได้ชมไปแล้ว
๒. ท่านคิดว่าได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษาเพียงพอกับความต้องการหรือไม่ และ
๓. ข้อมูลข่าวสารอันใดที่ท่านสนใจต้องการรับรู้มากที่สุด
๔. ท่านคิดว่าหน่วยงานทางการศึกษาทั้ง ๕ องค์กรหลักมีความจำเป็นต้องการ ต้องทำประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้หรือไม่
๕. ท่านคิดว่าสื่อใดบ้างที่ทำให้ท่านได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลด้านการปฏิรูปการศึกษาได้มากที่สุด
๖. ท่านคิดว่ารัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาอย่างไร

เวลาการเสวนาในวันนี้มีประมาณ ๒ ชั่วโมง ผู้เข้าร่วมเสวนามีทั้งข้าราชการ ครู อาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน นักศึกษา จึงมีโอกาสนจะได้ฟังความคิดที่หลากหลาย และหวังว่าทุกท่านจะร่วมแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะน้อง ๆ ชั้นประถม เวลาในการแสดงความคิดเห็น ประมาณท่านละ ๓-๕ นาที

วิชาเทพ ภาชาฤทธิ์ : ในฐานะที่ทำประชาสัมพันธ์อยู่คิดว่าชุดนกแก้วนกขุนทองและชุดตุ๊กตาไขลานออกมาเร็วจนเกินไปเพราะเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการต่อสู้ทางความคิดระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา สภาพการศึกษาเป็นเหมือนหัวหอกในการทำประชาสัมพันธ์เพื่อโน้มน้าวคน โน้มน้าวสังคมให้เห็นด้วยกับการปฏิรูป แม้ว่าการปฏิรูปการศึกษาเป็นสิ่งที่ดี แต่ในขณะนั้นก็ยังไม่มีกรวิจัยออกมาเลยว่าการท่องจำดีหรือว่าการ

สอนให้เด็กคิดจะดีกว่าแม่แต่กลับประชาศัมพันธ์ไปแล้ว โดยทั่วไปต้องมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย คุณได้จากบทความเก่าๆ การวิพากษ์วิจารณ์ออกมาในช่วงนั้น การทำประชาศัมพันธ์เช่นนี้จึงเหมือนการอาศัยหลักการโฆษณาเข้ามาโน้มน้าวให้สังคมเห็นด้วย โดยพยายามทำให้สังคมเห็นคล้อยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าหากว่าการประชาศัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษาออกมาในลักษณะเป็นการรณรงค์และสร้างแรงจูงใจก็คงไม่มีใครปฏิเสธว่าค่อยๆ ทำไป แต่ผลที่ออกมาคือ ผู้ปกครองก็ยังพยายามที่จะให้ลูกหลานท่องจำอยู่ ครูเองก็ยังไม่ทันได้มีการปฏิรูปหรือมีการทำความเข้าใจในเรื่องนี้ ความจริงแล้วเพราะในระดับผู้วางนโยบายคิดว่าทำให้เด็กคิดเป็นสิ่งที่ดี ดีกว่าการท่องจำแต่อย่าลืมว่านี่คือความรู้สึกของคนที่คิดว่าท่องจำเป็นความคิดที่ผิด แล้วพยายามสื่อออกมาให้คนอื่นยอมรับ ดังนั้นภาพยนตร์โฆษณาที่ออกมาจึงค่อนข้างที่จะขัดเหยียดเกินไป แต่ว่าชุดที่ ๒ ยอมรับว่าออกมาน่ารักมากๆ อีกประเด็นหนึ่งเรื่องประชาศัมพันธ์ อาจเนื่องจากกระทรวงศึกษาไม่รู้ระบบที่จะใช้งบประมาณในการทำประชาศัมพันธ์ว่ามีแผนอย่างไรบ้าง งบประมาณที่ได้รับรวมทุกหน่วยงานแล้วประมาณ ๔๐-๕๐ ล้านบาท ซึ่งนับว่าน้อยมากเพราะแค่การจัดงาน ๆ หนึ่ง เช่น การประกวดเรียงความแค่การประชาศัมพันธ์ก็ใช้เงินไปแล้ว ๓ ล้านบาท เด็กยังไม่ได้รับอะไรเลย นอกจากนี้ยังมีทุนการศึกษาซึ่งใช้งบประมาณไปอีก ๕ ล้านบาท ทั้งๆที่เป็นเพียงช่วงระยะสั้นๆ ดังนั้นจึงคิดว่างบประมาณการโฆษณาหรือประชาศัมพันธ์เพื่อการปฏิรูปการศึกษายังน้อยมาก

สุขุม เฉลยทรัพย์ : ภาพยนตร์โฆษณาชิ้นแรกทำได้ดีมาก ที่บอกว่าดีมากนี้ไม่ได้ตัดสินเองคนเดียวแต่ใช้คน ๘,๐๐๐ กว่าคนตัดสิน ถ้าดูในเอกสารหน้า ๕ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปการศึกษานั้นเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองแทนการท่องจำได้ผลมากที่สุดในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาได้ ๒.๓๕% ผลที่ออกมาดี ถ้าพูดในแง่ของโฆษณาในการประชาศัมพันธ์ถือว่าคุ้ม โดยส่วนตัวมีความคิดต่างจากคุณวิชาเทพเล็กน้อย คิดว่าเรื่องภาพยนตร์โฆษณาต้องออกมาแรง ถ้าไม่แรงจะไม่ได้ใจผู้ชม สำหรับเรื่องงบประมาณเห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีงบโฆษณาน้อยมากยกตัวอย่างเช่น ราชภัฏสวนดุสิต แต่ละปี เช่น ปีนี้ใช้เงินในการประชาศัมพันธ์ ๒๕ ล้านบาท จัดงาน “๑๐ ปีการเรียนรู้สวนดุสิต” งบที่ใช้กับสื่อหนังสือพิมพ์ ทีวี ก็ประมาณ ๕ ล้านบาท หรืองาน “๑๐ ปีของสวนดุสิต” งานเดียวกันเดียวกันก็ใช้ประมาณ ๒๕ ล้านบาท ถ้าถามว่าเพราะเหตุใดเราจะต้องใช้งบประมาณมากมายเช่นนี้ นั่นเพราะเชื่อว่าการที่จะสร้างชื่อและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ได้ต้องลงทุนเรื่องงบประมาณ เช่น สวนดุสิตได้รับงบประมาณปีหนึ่งจากสำนักงบประมาณ ๑๖๘ ล้าน แต่ปีที่แล้วใช้เงินไป ๑,๐๐๐ ล้าน ผู้บริหารจะต้องหาเงิน

มาด้วยวิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการขายเค็กท็อฟฟี่ การทำโรงแรม การทำสวนकुสิตโพล ก็ต้องพยายามหาให้ได้ ๘๐๐ กว่าล้าน เพราะจะต้องทุ่มให้โฆษณา หรือเมื่อครั้งที่ราชภัฏสวนकुสิตได้เป็นเจ้าของเหรียญทอง สวนकुสิตลงทุนซื้อหน้าหนังสือพิมพ์ครึ่งหน้าเพื่อต้องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ การทำเช่นนี้ได้ผลดีเพราะทำให้มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงในหมู่ประชาชนมากขึ้น ดังนั้นจึงเห็นว่างบประมาณที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์น้อยมากจริงๆ อีกตัวอย่างเช่น เบียร์ช้างซึ่งเป็นบริษัทฯ หนึ่งยังนึกถึงผลประโยชน์ของบริษัทโดยให้งบประมาณถึง ๓๐๐-๔๐๐ บาท แต่เรื่องการลงทุนเพื่อการศึกษาที่ต้องใช้งบประมาณโดยรวมเป็นหมื่นๆ แสนๆ หรือว่านับหมื่นบาทไม่ได้ กลับให้ใช้งบประมาณเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษาซึ่งถือเป็นเรื่องความเป็นความตายของประเทศเพียง ๘-๑๐ ล้านบาท

วินิจ สุรพงษ์ชัย : คุณวิชาเทพยกคำๆ หนึ่งขึ้นมา ซึ่งเป็นเรื่องที่เรียกว่าเป็นโศกนาฏกรรมของภาษาไทย คือคำว่า “ท่องจำ” ถ้าตีความจริงๆ แล้วนี้ การเรียนใดๆ ก็ตามถ้าไม่มีการท่องหรือจำก็เป็นการเรียนที่ล้มเหลว เพราะฉะนั้นประเด็นมันไม่ได้อยู่ที่ท่องจำ ประเด็นอยู่ที่ท่องจำอย่างเดียวนี้ไม่พอ ต้องใช้เวลาค่อยๆ ทำความเข้าใจ ถ้าเกิดความไม่เข้าใจขึ้นก็จะเกิดความสับสน โฆษณาชุดนี้อาจทำให้เข้าใจผิดได้ว่าเดี๋ยวนี้ไม่ต้องท่อง ไม่ต้องจำแล้วหรือ ถ้าเข้าใจผิดๆ เช่นนี้เรื่องจะไปกันใหญ่ โฆษณา ๒ ชุดแรกยังสื่อความหมายได้ไม่ครบสมบูรณ์พอ เมื่อเป็นเช่นนี้อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ เมื่อเข้าใจผิดก็พูดกันไม่รู้เรื่อง ผู้ชมอาจคิดว่าแล้วตอนนี้เรียนอะไร ออกไปเที่ยวข้างนอกเหอ แล้วครูควรทำอะไร ปล่อยให้เด็กคุยกันหรือ เช่นนี้แล้วจะกลายเป็นน้ำผึ้งหยดเดียว เรื่องนี้น่าเป็นห่วง อยากขอชี้แจงว่าเสียคำค่า การใช้คำโดยสื่อความหมายไม่ครบ ไม่ชัดเจนนี้ทำให้เกิดความหมายอีกความหมายหนึ่งซึ่งยังเป็นปัญหาอยู่

ศิลปชัย บูรณพานิช : ประเด็นในการสื่อโฆษณาให้ชัดเจนนั้น สำคัญต้องมีงบประมาณขึ้นด้วยเพื่อช่วยให้ผู้ชมสามารถทำความเข้าใจได้เพิ่มมากขึ้น ภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุดนี้ดูแล้วประทับใจ เช่น เปิดห้องเรียนสู่โลกกว้างให้สิ่งรอบข้างเป็นครู ชุดนี้ดูภาพสวยงามมาก แต่ถ้าลองมาคิดดูดีๆ ว่า ยังมีเด็กบางส่วนอยู่ในสลัม บางส่วนอยู่ในชุมชนที่ดึกดำบรรพ์แล้วถ้าเด็กเหล่านี้ได้ฟังโฆษณาชุดนี้ เขาก็อาจนำสิ่งแวคล้อมของเขามาเป็นครูได้เหมือนกัน นี่ก็เป็นข้อคิดหนึ่งที่อยากฝากไว้ว่าภาพยนตร์โฆษณาชุดนี้น่าจะมีเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อเป็นการขยายผล เช่นเดียวกับที่ควรขยายผลโฆษณาชุดท่องจำอย่างเดียวไม่พอให้เข้าใจความหมายของคำว่า “ท่องจำ” อย่างแท้จริง

อาร์ม ตั้งนิรันดร : จากสถิติปทุมวัน ที่อาจารย์พูดว่าการประชาสัมพันธ์นี้เน้นที่ประชาชน แต่จริงๆ ประชาชนก็มีหลายกลุ่ม ทั้งกลุ่มผู้บริหารการศึกษา กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และแต่ละกลุ่ม รูปแบบหรือเนื้อหาในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ไม่น่าจะเหมือนกัน เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาก็น่าจะมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์แบบหนึ่ง นักเรียน นักศึกษาที่ต้องการเนื้อหาอีกแบบหนึ่งอาจไม่ใช่เนื้อหาอย่างเดียวกันกับผู้บริหารสถานศึกษา เช่นนักเรียน นักศึกษามักจะมีคำถามในกลุ่มว่าเรื่องปฏิรูปการศึกษานี้รู้แล้วนี้ได้อะไร ช่วยอะไรได้บ้าง นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษาอย่างไร คำถามเหล่านี้เป็นโจทย์พื้นฐานซึ่งแต่ละกลุ่มไม่น่าจะเหมือนกัน นอกจากนี้ไม่จำเป็นต้องโฆษณาทางโทรทัศน์เพียงแหล่งเดียว ใช้การประชาสัมพันธ์ทางจุลสารก็ได้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งอาจจะมีการส่งจุลสารไปถึงกันอยู่แล้ว อีกประเด็นหนึ่งคือ ในปัจจุบันนี้โรงเรียนมีหลายสังกัด มีโรงเรียนนานาชาติ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน มีข้อสงสัยว่าเวลากระทรวงศึกษาหรือว่าหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆจัดการประชาสัมพันธ์ได้กระจายทั่วถึงเพียงใด หรือว่าประชาสัมพันธ์เฉพาะโรงเรียนของรัฐ อย่างโรงเรียนสาธิตได้รับข้อมูลเท่าเทียมกันไหม เรื่องนี้ก็เป็นปัญหาที่น่าสนใจ

สัมฤทธิ์ ผ่องใส : มี ๒ ประเด็น ประเด็นแรก คุณภาพนตร์โฆษณานี้แล้ว “การท่องจำ” ในโฆษณา ใช้คู่กับคำว่า “นกแก้วนกขุนทอง” ถ้าพูดถึง “นกแก้วนกขุนทอง” จะมีความหมายโดยนัยถึง ท่องแบบพูดได้แต่ไม่รู้ความหมาย ไม่รู้เนื้อหา ถ้าเราสอนนักเรียนแบบนกแก้วนกขุนทองคือสอนแบบที่นักเรียนไม่รู้ความหมายของเนื้อหาที่เรียนว่าเป็นอย่างไร แต่พูดได้ แต่ไม่รู้คืออะไร แต่วิธีการสอนของครูอาจารย์ก็ยังคงสอนให้ท่องจำอยู่ ที่ให้ท่องจำก็เพื่อให้จำได้แต่ต้องรู้ความหมายด้วย แต่ต้องเน้นว่าให้ท่องจำแบบรู้ความหมาย ภาพยนตร์โฆษณาชุดนี้ยังขาดการอธิบายความหมายที่ต้องการสื่อถึงคำว่า “ท่องจำ” อย่างชัดเจนจึงทำให้เกิดความสับสนได้ อย่างไรก็ตามถ้าตีความให้ลึกซึ้งก็เข้าใจ เมื่อครูเข้าใจก็สามารถสอนเด็กได้ว่าไม่ใช่ให้เลิกท่องจำไปเลย เพราะถ้าเลิกท่องจำ เด็กก็จะจำอะไรไม่ได้ ไม่มีความรู้เพราะไม่ได้ท่องแล้วจดจำเอาไว้ อีกประเด็นหนึ่งเชื่อว่าถ้าอยากประชาสัมพันธ์ให้ได้ผลมากที่สุดควรประชาสัมพันธ์ที่สถาบันการศึกษาเนื่องจากสถาบันการศึกษาต้องประชุมผู้ปกครองทุกปีการศึกษาอยู่แล้ว ผู้ปกครอง บุคลากรการศึกษา ครู อาจารย์รวมทั้งตัวนักเรียนก็ต้องมาประชุมด้วย ดังนั้นถ้าสามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารเรื่องการศึกษาในการประชุมลักษณะแบบนี้ได้ อาจประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีทัศนหรือวิดีโอก็ได้ ก็จะเป็นผลดีเพราะงบประมาณก็ไม่ต้องเสียมาก และยังจะได้ผลมากอีกด้วย

ปัญญา แก้วกียู : มีประเด็นอภิปราย ๒ ประเด็น ประเด็นแรก คุณาพยนตร์โฆษณาชุดนี้แล้ว ในฐานะที่เป็นครู มีเพื่อนและญาติพี่น้องเป็นครู เห็นว่าข่าวที่เผยแพร่ในสื่อมวลชน มี ๒ ประเภท ข่าวร้ายกับข่าวดี ถ้าข่าวร้ายจะลงฟรี ถ้าข่าวดีจะเสียเงิน แต่โฆษณาชุดนี้เรียกได้ว่า ต้องเสียเงินแล้วยังลงข่าวร้ายอีกด้วย คำว่าข่าวร้ายหมายถึง พวกเรามีอาชีพครูผู้ได้รับการฝึกฝน และเรียนมาเพื่อสอน เมื่อสอนมาได้ระยะหนึ่ง พวกเราไม่ได้รับอะไรเลย ในทางตรงกันข้าม กลับถูกมองจากสังคมว่าเราเป็นพ่อนกแก้วนกขุนทอง เมื่อเป็นเช่นนี้ความรู้สึกเป็นครูจึงบางลงไปมาก ในฐานะที่ทำประชาสัมพันธืมาหลายปีอยากจะให้พยายามมองไปในแง่ของการพัฒนา คิดว่าในอนาคตคงมีการประชาสัมพันธืแบบพัฒนาแต่ยังมองไม่เห็นทางเพราะของดีๆ คนไม่ค่อยนั้้นการคิดภาพยนตร์โฆษณาถ้าในอนาคตก็ขอให้ เป็นภาพบวก อย่างชุดที่ ๒ ยังลดระดับการศึกษาในแง่ร้ายลงมาครั้งหนึ่ง ชุดที่ ๓ นี้ดี ให้คะแนนเต็ม คุณแล้วชื่นใจว่าต่อไปนี้ เด็กจะไปดี อยากบอกว่าอย่าไปตำหนิติติงครูมาก ครูขี้ขี้ใจอยู่ งานมาก คาดหวังสูงแต่เงินเดือนน้อย ครูจะเสียกำลังใจได้ เรื่องการประชาสัมพันธืนี้ไม่ใช่แค่สทศ. ทั้งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สพ.) แม้กระทั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เอง ก็ต้องการให้มีภาพลักษณ์ที่ดี ท่านเลขาธิการให้สร้างภาพลักษณ์ของสพฐ. ให้ได้ภายใน ๖ เดือน แต่ที่น่าคิดคืองบประมาณมีเท่าไร สิ่งที่ทำได้คือถ้าประชาสัมพันธืภายในองค์กรใช้วิธี ขึ้นป้าย ถ้าภายนอกองค์กรใช้ออกอากาศช่อง ๑๑ เป็นประจำแต่ปัญหาคือเวลาไม่เหมาะสม ช่วงบ่ายโมงถึงบ่ายสามโมง ครูก็สอน พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ว่าง พระนอนหลับหมด เสียงบประมาณไป ๖-๗ หมื่นบาท ราคาไม่ค่อยแพง แต่ว่าช่วงเวลาไม่ดี เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องทำประชาสัมพันธืมากขึ้น เช่น ทำจุลสาร วารสาร และการสื่อสารทางตรง ได้แก่ การสื่อสารในกรมซึ่งการสั่งการระเบียบทางกฎหมายที่ต้องรู้อยู่แล้ว สำหรับการประชาสัมพันธืภายนอก เป็นส่วนที่สามารถเพิ่มเติมได้เวลานี้ สำนักงานบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมี สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย แต่ต้องไปขอเวลาตรงกับของรัฐบาลใหม่ ถ้าไม่ตรงยาก เพราะจะมีคนฟังพอสมควร พอไประยะหนึ่งก็จะไปไม่ได้ เพราะจะต้องมีเสียค่าโฆษณาจึงต้องถอนรายการออกมา คำถามคือถ้าไปใช้ประชาสัมพันธืแบบโรงเรียนเครือข่ายจะมีคนฟังหรือไม่ หลายคนกลัวไม่มีใครฟัง แต่โดยส่วนตัวเชื่อว่าจะมีคนฟัง ถ้าเป็นของดี ใครๆ ก็ฟัง เช่นวิทยุจุฬาทำไมคนนิยมฟังมาก ใครชอบเพลงคลาสสิกจะนิยมฟังวิทยุจุฬา ใครชอบเพลงสากลจะนิยมฟังวิทยุราชมงคล เป็นต้น หากเป็นเช่นนี้คิดว่าถ้ากระทรวงศึกษารวมกับทางสทศ. ร่วมมือกันมีคลื่นวิทยุร่วมกันสักรายการหนึ่ง ทำให้น่าสนใจก็จะมีคนฟัง ประเด็นที่ ๒ เรื่อง

ระบบที่การประชาสัมพันธ์ของราชการไม่ค่อยน่าสนใจเพราะขาดแรงจูงใจ คนในระบบราชการค่าความคิดได้น้อย คิดแทบตาย ค่าตัวเวลาได้ ๘๐ บาท บางคนไม่ได้เลย หากเปรียบเทียบกับบริษัทเอกชน ค่าความคิดของบริษัทจะราคาสูง รายการละแสนห้า นำดารามาช่วยประชาสัมพันธ์ไม่กี่ชั่วโมงก็ต้องจ่ายให้คนละสองหมื่นห้า เป็นเช่นนี้จะคิดทำไม ถ้าถามว่าจะทำอย่างไรกับประชาสัมพันธ์ มีข้อเสนอว่าถ้ารวมกันจริงแล้วก็ควรพยายามจะปรับระบบและพยายามทำเอง

ชินภัทร ภูมิรัตน: ประเด็นของอาจารย์ปัญญาที่คงจะมองในเชิงลบอยู่บ้าง โดยเฉพาะในภาพยนตร์โฆษณาชุดแรก อาจจะเพราะว่าชุดแรกนั้นครูเป็นผู้นำเสนอให้เห็นถึงการเรียนการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ไม่พึงประสงค์ จุดนี้อาจมีมุมมองที่หลากหลาย แต่จริงๆ แล้วโฆษณาสชุดนี้ต้องการนำเสนอความคิดรวบยอด แต่ว่าคนที่รับข่าวสารมองว่าครูคือภาพลักษณ์ของการนำเสนอ มีบางกลุ่มที่มีความรู้สึกกระทบจิตใจจากการที่ได้ชม ทั้งๆ ที่จริงๆ แล้วความตั้งใจของผู้นำเสนอเน้นต้องการนำเสนอแนวคิดการปฏิรูปการเรียนรู้มากกว่าที่จะเน้นผู้นำเสนอคือครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

วินิจ สุรพงษ์ชัย : เห็นด้วยกับที่อาจารย์พูดทั้ง ๒ ประเด็น ประเด็นแรกที่อาจารย์พูดว่า เรื่องไม่ดีนี้ลงเผยแพร่ให้ฟรี เรื่องดีๆ นี้ต้องเสียเงิน เพราะฉะนั้นการโฆษณานี้บางครั้งบางคราวกระแทกเข้าไปในจุดลบ เช่น อย่าทำนะมันไม่ดีจะได้ผลมากกว่าการพูดในทางบวก นี่เป็นเรื่องของการสื่อต่างๆ ไป อย่างไรก็ตามหลังจากที่โฆษณาชุดแรกออกไปแล้วในเวลาไม่นาน ชุดหลังซึ่งเป็นโฆษณาที่สดใสที่สุดถึงเรื่องการเปิดโรงเรียนให้กว้างขึ้นก็ออกมาติดๆ ประเด็นที่ ๒ คือในขณะที่ทำโฆษณาทั้ง ๒ ชุดแรกจะตั้งเป้าไว้ตลอดเวลาว่าใครคือศัตรูของเราจริงๆ ศัตรูของเราคือระบบการท่องจำ ไม่ใช่ครู ไม่ใช่ผู้ปกครอง แต่ปัญหาก็คือบางจุดก็อาจกระทบกระเทือนบ้างสังเกตได้ว่าในโฆษณาไม่ได้บอกว่าครูไม่ดี มีบทพูดแค่ “เก่งมากท่องอีกครั้งนะคะ” เพียงเท่านั้นที่จริงก็พยายามเลี่ยงแล้วแต่ก็ยังมีคนที่ป้อนครูปอเห็นแล้วแสดงใจอยู่ อย่างไรก็ตามอยากอธิบายให้อาจารย์เข้าใจว่าโฆษณา ๒ ชุดนี้ไม่ได้ตั้งใจจะให้กระทบกระเทือนผู้ใดเลย พยายามเลี่ยงให้มากที่สุดแล้ว

สมยศ เย็นใจ : หัวหน้างานประชาสัมพันธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต ๒ จากประเด็นทั้งหมดที่เสนอมาทั้ง ๕ ประเด็นนี้ ในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติในเรื่องของการประชาสัมพันธ์และที่ประสบปัญหาอย่างยิ่ง อยากเรียนว่าในประเด็นแรกคิดอย่างไรกับภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุด มีความคิดเห็นเหมือนกับท่านอาจารย์วินิจ และท่านอาจารย์วิชาเทพว่า เป็น

การกระแทกกระทั้น แต่เมื่อเอาชุดที่ ๓ มาเสนอหลังจากเสนอชุดแรกแล้ว จะทำให้เห็นภาพ ส่วนข้อที่ ๒ ข้อมูลข่าวสารการปฏิรูปเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ และเรื่องใดที่ต้องการ รับรู้มากที่สุด ถ้าถามว่าเพียงพอหรือไม่ ตอบได้ว่าเรื่องนี้ไม่มีทางเพียงพอเพราะว่าการปฏิรูปนี้ ปฏิรูปมาตั้งกี่ปีแล้ว มีแนวคิดแนวดำเนินการต่างๆ ปัจจุบันนี้ก็ยังไม่เสร็จสิ้น ยังปฏิรูปกันอยู่ เพราะฉะนั้นถ้าถามว่า ต้องการรู้เรื่องใดมากที่สุด ตอบได้ว่าต้องการรู้ในเรื่องใหม่ๆ ข้อ ๓ คิด ว่าหน่วยงานทางการศึกษาใน ๕ องค์กรหลักทำการประชาสัมพันธ์มากอยู่แล้ว แต่ว่าไม่มีการ ประสานงานกัน งบก็ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างใช้กัน แม้กระทั่งภาพที่อาจารย์วินิจ ชูให้ดูเมื่อ สัปดาห์นี้ ทาง สพฐ. ยังไม่มีเลย แต่กลับมีที่โรงเรียน คือไม่ทราบว่ามีใครทำอะไรไปบ้าง ทั้งๆ ที่ เครือข่ายก็มีอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ที่จริงแล้วควรประสานกัน คุยกันแล้วนำเสนอในทำนอง เดียวกัน เรื่องงบประมาณนี้ที่สทศ.ยังมีงบถึง ๘-๑๐ ล้าน ขณะที่ต่างจังหวัดหรือ สพฐ. นี้ همین บาทก็ถือว่ามากเต็มที่แล้ว บางแห่งไม่มีเลย เช่น ฉะเชิงเทรา มี ๒ เขต เขต ๒ โชคดีได้ ๒๐, ๐๐๐ แต่เขตหนึ่งไม่มีเลย ข้อ ๔ ตอบว่าทุกสื่อและเห็นด้วยกับอาจารย์ศิลปชัย บุรณพานิชจาก สาขิตปทุมวัน ที่บอกว่า ควรส่งไปให้รร. สาขิตบ้าง จะได้ช่วยเผยแพร่ได้ ดีใจที่สมัยคร. รุ่งท่าน เป็นอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ซื้อหนังสือพิมพ์เอาไว้ หรือรายการโทรทัศน์ ที่สปฐ. ทำอยู่ก็ซื้อ นอกจากนี้ก็ขอความร่วมมือจากส่วนต่างๆ โดยเฉพาะท้องถิ่นก็ใช้ท้องถิ่น เพราะบางคนก็เป็นผู้สื่อข่าวเองด้วย คือใช้ศักยภาพของตนเอง ข้อ ๕ รัฐบาลควรมี นโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปอย่างไร ในเรื่องนี้เรียนว่า ความจริงแล้วรัฐควรส่งเสริม แต่อย่างไรว่าจะส่งเสริมอย่างไร โดยเฉพาะการส่งเสริมโดยการ ทำ ประชาสัมพันธ์ เพราะปัจจุบันนี้ปัญหามันเกิดขึ้นอยู่ที่ระดับผู้บริหาร เพราะผู้บริหารบางคนอาจ เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์แต่ไม่ให้ความสำคัญ ที่พูดเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารบาง คนได้ดิบได้ดีเพราะการประชาสัมพันธ์ แต่ไม่ให้ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ ไม่ให้มี เอกภาพในการทำ มีการชี้แนะและยังจำกัดขอบเขตในการทำการประชาสัมพันธ์ เช่น ให้ ประชาสัมพันธ์แต่รูปตัวเองเพื่อให้ได้ผลการประเมินดีๆ รูปคนอื่นไม่ต้อง นี่คือปัญหาและเมื่อ นักประชาสัมพันธ์เสนอแนะความคิดเห็นอะไรก็มักจะไม่ได้รับการตอบสนอง เมื่อมีการจัดสรร งบประมาณให้สองล้านบาทประชาสัมพันธ์ไม่ได้เลยแม้แต่บาทเดียว แล้วจะทำประชาสัมพันธ์ อย่างไร ถ้างานไม่ออกก็เกิดปัญหาอีก ผู้บริหารบางคนยังพูดในทำนองที่ว่าประชาสัมพันธ์มี ทางไหนทำก็ทำไป แต่พอจะขอตำแหน่งก็มาขอให้เขียนข่าวเชียร์ นี่คือการไม่ให้ความสำคัญแต่ เห็นความสำคัญเพราะฉะนั้นถ้าจะให้การประชาสัมพันธ์ก้าวหน้าก็ควรจะต้องมีการสร้าง

เครือข่ายและใช้เครือข่ายที่มีอยู่ทั่วประเทศทั้งหมดช่วยกันประชาสัมพันธ์ ที่แล้วๆ มานี้ ส่วนต่างไม่ทราบเรื่องเลย จึงไม่สามารถที่จะบอกใครได้ ถ้าถามว่าเวลานี้การปฏิรูปไปถึงไหนแล้ว ก็ไม่มีใครทราบเรื่องเลย ตอบก็ตอบไม่ได้ บางครั้งตอบอย่างพิสดาร ไป เพราะฉะนั้น จึงควรสร้างเครือข่ายและมีการจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึง

ประนอม ทวีกาญจน์ : ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระยามนธาตุราชศรีพิจิตรมีความคิดเห็น ๓ ประเด็น ประเด็นแรกเห็นด้วยกับท่านอาจารย์ปัญญาว่า การนำเสนอสื่อโฆษณานั้นต้องระมัดระวังพอสมควร ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเมื่อได้ชมภาพยนตร์โฆษณาชุดแรก เกี่ยวกับนกแก้ว นกขุนทอง เห็นว่าครูที่โรงเรียนมีระดับหลายระดับด้วยกัน ไม่ใช่ว่าครูทุกคนจะติโจทย์ได้เหมือนกัน ดิฉันตกใจเพราะมีอยู่ครั้งหนึ่งที่ได้ออกไปนิเทศก์การสอนแล้วพบว่า ครูในระดับชั้นป.๑ ไม่เข้าใจสื่อชุดนี้ เขาคิดว่าเด็กในระดับ ป.๑ ไม่ควรจะต้องเริ่มสอนตั้งแต่ให้รู้ให้จำ เขจะมีใบงานแจกเด็กแล้วให้เด็กทำเลย เห็นแล้วตกใจมาก ได้ถามว่าทำไมถึงไม่เริ่มต้นจากสิ่งที่เด็กควรจะต้องรู้ก่อนแล้วเด็กถึงจะคิดวิเคราะห์ได้คือจะต้องเชื่อมโยงความรู้อันนั้นไป

ใช้ได้ถูกต้อง ครูก็บอกว่าศึกษานิเทศก์จะมาตรวจการสอน กลัวว่าจะถูกหาว่าสอนเด็กไม่เป็น **child center** ซึ่งเขาเข้าใจผิด จึงต้องสร้างความเข้าใจกันอีกมาก ดังนั้นจึงอยากขอฝากว่า ควรจะนำเสนอในลักษณะที่ถ้าเป็นลบก็ต้องเป็นลบอย่างชนิดที่มีความชัดเจน หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องนำเสนอให้ชัดเจนกว่านี้ ประการที่ ๒ คือการนำเสนอสื่อควรแยกประเภทว่า สื่อนั้นจะสื่อไปที่ใคร ถ้าสื่อให้นักเรียนรับรู้ก็ต้องใช้สื่อที่เขาสนใจ หรือว่าสื่อถึงผู้ปกครอง ผู้ปกครองบางคนอาจจะเข้าใจยาก ก็ต้องนำเสนอด้วยสื่อที่เขาเข้าใจได้ง่ายๆ ใช้คำพูดหรือใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายๆ

นิยม ศรีวิเศษ : เป็นรองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา ภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุดนี้ อย่างน้อย ๆ ก็เป็นการสะกิด ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะผู้บริหารหรือว่าครูผู้สอน ในชุดแรกมีการวิจารณ์กันมาก โดยส่วนตัวมองคนละมุม คือการมองคำว่า “ท่อง” กับ “จำ” สับสนกัน การจำมันเกิดจากการคิด การวิเคราะห์ แล้วสามารถนำไปใช้ได้ แต่การท่องจำ ในภาพยนตร์โฆษณานี้สื่อไว้ชัดเจนเพราะผู้แสดงสวมหัวโขนนกขุนทอง นกแก้ว นั่นก็แสดงว่าการจำแบบนกแก้วนกขุนทองคือการท่องจำโดยไม่ได้มีการคิดวิเคราะห์ ไม่ได้เริ่มจากเหตุจากผลอะไร ฉะนั้นก็จะสะกิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่สอนแบบมุ่งให้เด็กท่องจำอย่างเดียว ข้อสำคัญที่น่าสนใจกว่าคือ ภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุดนี้ ผู้บริโภคได้รู้ ได้ฟัง ได้เห็นในช่วงเวลาไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกทางทีวี ออกช่องไหน ออกช่องที่ประชาชนทั่วไปได้ดูหรือไม่

ช่วงเวลาเหมาะสมไหม ช่วงไหนที่ประชาชนจะได้รับรู้ นี่ต่างหากที่เป็นประเด็นสำคัญที่น่าจะนำไปดำเนินการ สกศ. ควรแยกแยะว่าผู้บริหารประเภทไหนบ้าง เช่น ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ ประชาชนกลุ่มนี้จะสามารถสื่อสารได้อย่างไร

ขอเสนอว่าโรงเรียนคือสื่อหนึ่งที่จะสามารถนำข่าวไปสู่ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทได้มากที่สุด เพราะมีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน มีหอกระจายข่าวประจำโรงเรียน ให้โรงเรียนได้เสนอเรื่องนี้กับประชาชน แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญของเรื่องนี้ เพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนบางคนจะบอกว่าไม่มีงบบ้าง หรือเอาหูไปนาเอาตาไปไร่บ้างหรือไม่ใช่ธุระอย่างนี้ก็มี นอกจากนี้ในการประชุมหรือจัดงานอะไรต่างๆ จะเน้นในเรื่องของการจัดงาน เน้นหาเงินมากกว่า แต่จะพูดเรื่องการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก เมื่อพูดถึงการปฏิรูปการศึกษา การให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้ปกครองก็ยังไม่เข้าใจ หว่าครูไม่สอน ผู้ปกครองมักเข้าใจว่าการสอนในห้องเรียนแคบๆ เท่านั้นที่ถือเป็นการจัดการเรียนการสอน ฉะนั้นสื่อจึงต้องเร่งประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจเรื่องนี้ เป็นการสะกิดผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการจัดการเรียนการสอนได้ในระดับหนึ่ง ที่จริงคงจะต้องมีอีกหลายทาง แต่โฆษณานี้ก็เป็นการเสนอที่ถือว่าได้ผลพอสมควร ข้อ ๒ ในการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ เป็นหัวใจ ก็อยากจะให้เน้นเรื่องนี้ให้มาก ที่จริงปัจจุบันผลจากการปฏิรูปการเรียนรู้ก็ทำให้เด็กคิดได้ ทำได้ กล้าแสดงออกมากขึ้น แต่สื่อไม่เผยแพร่แต่กลับเผยแพร่ข่าวเด็กอาชิวะตีกันอยู่ ๓ วัน ๔ วัน คือมุ่งลงข่าวแง่ลบที่ขายได้มากกว่า แต่ข่าวที่เป็นคุณงามความดีที่เด็กได้จากการปฏิรูปการเรียนรู้ไม่เผยแพร่ ประชาชนจึงยังไม่เข้าใจ ที่จริงแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีรายการวิทยุมากมายทั้งช่วงเช้า ช่วงกลางวัน แต่ตอนนี้ต้องลองมาตรวจสอบว่ามีว่าสิ่งที่เสนอออกมานั้นเป็นผลที่เกิดจากการปฏิรูปการเรียนรู้หรือไม่ เพียงไร มีส่วนเข้าไปรับผิดชอบ เข้าไปดูแลเรื่องนี้เล็กน้อยแค่ไหน ข้อ ๓ ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ของทั้ง ๕ องค์กร คิดว่าทุกสื่อสามารถประชาสัมพันธ์ได้ แต่ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าเรื่องการปฏิรูปการศึกษานี้ได้พูดถึงมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารให้ความสำคัญตรงนี้หรือไม่ มีการจัดงบประมาณให้ไหม ที่กล่าวว่าโรงเรียนเป็นจุดสำคัญแต่โรงเรียนไม่เคยได้รับงบประมาณในเรื่องของการประชาสัมพันธ์เลย หรือ ผู้บริหารบางคนจัดไปให้อย่างอื่นมากกว่าการประชาสัมพันธ์เพราะไม่เห็นความสำคัญในจุดนี้ อาจจะเนื่องมาจากภาครัฐไม่ได้กำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าให้ประชาสัมพันธ์เพียงใด โรงเรียนจัดกันเอง จึงจัดไปทางอื่นมากกว่า เช่น ทัศนศึกษาบ้าง จัดอบรมกันบ้าง เป็น

ต้น ข้อ ๕ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนมากกว่านี้ ควรเพิ่มงบประมาณ ถ้ามี
งบประมาณเพียงพอเชื่อว่าด้วยศักยภาพของหน่วยงานที่มีอยู่จะสามารถดำเนินการ
ประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

กริช มากบุญชร : ประชาสัมพันธ์จากเขตพื้นที่พิษณุโลก เขต ๒ ได้สัมผัสมาตลอด ทั้งใน
ภาคราชการ และในระดับกระทรวง เพราะเป็นหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ในสังกัด สำนักงาน
ประถมศึกษาจังหวัด (สพจ.) เดิมมา ๓ จังหวัด ปัจจุบันเป็นประธานเครือข่ายประชาสัมพันธ์
เขตการศึกษาที่ ๘ เรื่องการปฏิรูปการศึกษานั้น คำพูดของ อาจารย์สุขุม เกลยทรัพย์ตรงใจ
มากที่สุด การปฏิรูปการศึกษาถ้าจะให้ประสบความสำเร็จจะต้องปฏิรูปการประชาสัมพันธ์ ใน
ที่นี้จะขอพูดเน้นที่เนื้อหาของงานการประชาสัมพันธ์ที่ไม่เน้นเนื้อหาเพราะเนื้อหาในปัจจุบันนี้
หลายเรื่องยังไม่ชัดเจนแน่นอน แม้จะมีหลายเรื่องที่รัฐมีนโยบายชัดเจนแล้วแต่ก็ยังเป็นเรื่องที่
ต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเพราะข่าวการศึกษาไม่เหมือนกับข่าวอาชญากรรม ข่าวสังคม ข่าว
การเมือง ที่จบในตัว แต่ข่าวการศึกษาสามารถพูดกันได้ยาวนานและยังเป็นเรื่องที่จะต้องทำ
ความเข้าใจมาก เพราะระดับผู้บริหารเองบางครั้งก็ยังบอกนโยบายไม่ตรงกัน ทำให้คนทำงาน
ไขว้เขว สับสน เนื้อหาสาระที่ผลิตออกมายังไม่ชัดเจนอยู่ เรื่องประชาสัมพันธ์นี้ไม่อยากให้
มองแค่กรุงเทพฯ แต่อยากให้มองในภาพกว้างทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ อีสาน หลายๆ พื้นที่
จำเป็นที่ต้องใช้สื่อที่หลากหลาย ภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุด โดยส่วนตัวตอบอย่าง
ภาษาสื่อและการนำเสนอได้เลยว่าดีมาก นกแก้วโดนใจประชาชนจนพูดถึงกันมากแต่อย่างไร
ก็ตามถึงแม้จะมีคนพูดถึงมากแต่เมื่อถามว่าประชาชนรู้เรื่องการปฏิรูปการศึกษาเพียงใด กลับมี
ข้อสรุปมาว่า “พอรู้บ้าง” เป็นผลที่เจ็บปวดที่แสดงให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ไม่ประสบ
ความสำเร็จเท่าที่ควร อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านประชาสัมพันธ์ ทั้ง ๕ องค์กร
หรือองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้องมองในระดับรากหญ้า ให้มองไปข้างล่างบ้างอีก ๑๕ จังหวัดบ้าง
มองว่าเรามีเครือข่ายอยู่เต็มแผ่นดินที่พร้อมอยู่แล้ว นั่นคือโรงเรียน ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด
แต่จะทำให้ครูรู้ข่าวสารได้อย่างไรก็ต้องใช้การส่งข้อมูล เช่น รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย
ซึ่งผมเองก็เป็นสมาชิกอยู่ สื่อเช่นนี้ดีมาก ทำอย่างไรถึงจะให้ส่งไปถึงโรงเรียน ถึงสื่อมวลชน
ดังแนวคิดของท่านรองเลขาธิการของสพฐ. ปัจจุบันท่านรองอดิเรก พรสีมา หรือว่าอดีตท่านสุ
วิทย์ คุณกิตติ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่บอกว่าประเทศเรามีป่าอยู่เต็มเมือง จึง
ต้องใช้ป่าล้อมเมือง ไม่จำเป็นต้องใช้สื่อที่ต้องใช้ค่าจ้างมากเท่านั้นจึงจะประชาสัมพันธ์ได้
เพราะขณะนี้ประเทศเรามีผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่แล้วเช่น นักประชาสัมพันธ์ประจำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ทั้งทั้งจังหวัดมีถึง ๑๓๕ เขต หลายคนเป็นทั้งผู้สื่อข่าว ทั้งนักจัดรายการวิทยุ นักหนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าวทีวี เคเบิลทีวีในท้องถิ่น คนเหล่านี้มีภูมิปัญญาที่จะประสานงานกับทางหน่วยงานที่ผลิตข่าวการศึกษา แล้วนำไปป้อนสื่อมวลชนท้องถิ่นจะสื่อ กับประชาชนในท้องถิ่นได้ ควรให้โอกาส ให้ความสำคัญพวกเขา เพราะว่าคู่อ่อนเงินที่ผ่านมา ทุกอย่าง ไม่ว่าจะ เป็น ๒๐ ล้านหรือ ๑๐๐ ล้าน ส่วนใหญ่ก็จะบริหารกันอยู่ข้างบน แต่ไม่เคย มองลงไปข้างล่าง บางครั้งก็มุ่งทำงานชิ้นงานใหญ่ออกมามากมาย แต่ผลกลับกลายเป็นว่า กว้างขวางมากเกินไป ไม่เกิดผลในระดับรากหญ้า ไม่บังเกิดผลที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจอย่าง แท้จริง สรุปแล้วผลที่ปรากฏออกมาจึงชี้ให้เห็นว่าการประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษา ต้องปฏิรูป และต้องมีการพัฒนาให้มากขึ้น

ภาวิต ปุณฺณฤทธิ : ในฐานะผู้ปกครองคิดว่าภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุดนี้ดูแล้วสะกิดใจดี ไม่มีความรู้สึกที่เป็นลบกับครูเลย แต่ก็เข้าใจว่าครูฟังแล้วคงไม่สบายใจ ฉะนั้นภาพยนตร์ โฆษณาชุดนี้แก่นกขุนทองนี้ ถ้ามีเดิมอีกเล็กน้อยน่าจะดีกว่า เช่นมีรูปดร.รุ่ง บอกว่าห้องจำ นะมันดี แต่จำแบบไม่รู้ความหมายนี้ต้องเปลี่ยนแล้วเพิ่มในช่วงท้ายโฆษณา เป็นต้น ชุดที่ ๒ เป็นเด็กไขลานคิดว่าพ่อแม่รักลูกขนาดนี้ มาว่าไขลานลูกก็รู้สึกว่ายังไง อยู่จริงๆแล้วอยากให้ นำทั้ง ๓ ชุดมารวมกัน ฉายต่อกันทั้ง ๓ ชุดแล้วตอนท้ายก็สรุปด้วยสัญลักษณ์ของการปฏิรูป การศึกษา คิดว่าที่ปฏิรูปการศึกษาไม่ถึงประชาชน เพราะคนส่วนใหญ่พอได้ยินคำว่าปฏิรูป การศึกษาก็จะรู้สึกเหมือนยาขมเนื่องจากได้ยินมาหลายปีแล้วแต่ก็ยังไม่ว่าหมายความว่าเป็น อะไร เมื่อไปถามผู้รู้ ๑๐ คน ก็ตอบแตกต่างกันไป ข้อ ๑ นี้ ภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุด ควร ส่งไปที่โรงเรียน เพราะตามโรงเรียนเวลาจะมีการประชุมผู้ปกครอง โรงเรียนก็ต้องเสียเงิน ผลิตสื่อ ถ้าภาครัฐมีเผยแพร่ โรงเรียนก็ไม่ต้องผลิตเอง และยังเผยแพร่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของภาครัฐอีกด้วย แต่ปัญหาก็มีอยู่บ้างคือเวลาเรียกประชุมผู้ปกครอง จะพบปัญหาเรียก ๔๐ คน มา ๑๐ คน และก็เป็นผู้ปกครองท่านเดิมๆ ฉะนั้นเรื่องนี้ต่างหากที่เป็นปัญหาว่าจะทำ อย่างไรที่จะทำให้

ผู้ปกครองเข้าร่วมกับทางโรงเรียนให้มากที่สุดและทำอย่างไรให้ครูรู้สึกมีความสุขในการทำงาน เพราะถ้าครูไม่มีรู้สึกมีความสุข งานที่จะได้รับมอบก็จะไปไม่รอด ซึ่งครูจะมีความสุขได้ต้องมี ความรู้สึกภูมิใจในงานของตนเอง สำหรับข้อ ๕ ภาครัฐจะจ่ายเงินมากกว่านี้ เพราะมีงบประมาณ เพียง ๘ ล้าน ๑๐ ล้านก็น่าสงสารผู้ปฏิบัติ แต่มีข้อดีอยู่เล็กน้อยว่าอย่าไขว้เขวว่าช่อง ๑๑ ไม่มี คนดู เพราะทุกคนต่างรู้ว่าช่อง ๑๑ จะเน้นด้านการศึกษา จึงไม่ควรยกเลิกประชาสัมพันธ์ที่ช่อง

๑๑ แต่ที่ควรทำคือหาผู้นำเสนอมีอาชีพที่เขาสามารถนำเสนอเรื่องต่างๆแล้วประชาชนสนใจ และเชื่อถือเช่น คุณปัญญา คุณสรยุทธ เป็นต้น อีกประเด็นหนึ่งสังเกตว่ามีหลายท่านบอกการนำเสนอในเรื่องไม่ดีลงฟรี เรื่องดีๆเสียเงิน ขอเสริมว่าที่จริงทั้งเรื่องดีหรือไม่ดีนั้น ถ้าทำให้น่าสนใจ คนก็สนใจได้ ที่สำคัญต้องหาจุดเด่น จุดขาย เช่น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ โฆษณาว่า “ผู้จัดการเปลี่ยนไปๆ” ไม่นานเห็นผล คนพูดติดปากทั่วไป หรือโฆษณาข้าง คนเห็น แอ๊ด คาราบาว เห็นข้างงายาวๆ ก็จะนึกถึง เป็นต้น สัญลักษณ์ของการปฏิรูปการศึกษาที่ควรจะเป็นแบบใหม่เช่นเด็กออกทีวีเกมเศรษฐีแล้วรีบขึ้นสัญลักษณ์ปฏิรูปการศึกษา เป็นการชี้ให้เห็นว่าการปฏิรูปมีผลคืออย่างไร เป็นต้น เรื่องการปฏิรูปการศึกษาต้องทำเช่นนี้ ต้องมีจุดเด่นที่ทำให้คนพูดติดปาก ให้คนนึกถึงนอกจากนี้ควรพยายามทำให้เรื่องการปฏิรูปการศึกษาเป็นประเด็นหลัก เป็นประเด็นร้อน ที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์

พงศกร ผลาทิพย์ : ประธานนักเรียนจากโรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพฯ จากสิ่งที่เคยพบคิดว่าโดยสัญชาตญาณของคน ถ้าเรื่องใดเป็นความดีของคนอื่นหรือเรื่องที่คนอื่นได้คิดว่าจะไม่ค่อยสนใจแต่ถ้าเป็นเรื่องที่คนอื่นต่ำลงๆมักจะขึ้นมาเหยียบย่ำแล้วก็พอใจ เป็นสิ่งหนึ่งที่คนทุกคนมีอยู่ในตัว แต่ไม่รู้อาจจะแสดงออกมาน้อยแค่ไหน สำหรับเรื่องการปฏิรูปการศึกษา จริงๆ เคยไปโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนเกือบ ๔,๐๐๐ คนแห่งหนึ่ง แล้วถามนักเรียนคนหนึ่งว่าน้องตอบได้ไหมคำว่าปฏิรูปการศึกษาคืออะไร เขาบอกได้ก็คือ **child center** แต่ถ้าถามต่อว่า **child center** คืออะไร เขาตอบได้แค่ว่าการปฏิรูปการศึกษาคือการเรียนแบบมานั่งเรียนเป็นกลุ่ม อาจารย์แจกซีทให้แล้วอาจารย์ไปนั่ง แต่เมื่อได้ศึกษาภายหลังจึงรู้ว่าการเรียนรู้แบบ **child center** ก็คือการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ต่อเนื่อง โดยให้อาจารย์เป็นศูนย์กลาง แต่ถ้าถามว่าการเรียนรู้แบบท่องจำดีหรือไม่ คิดว่าถ้าสมัยก่อนอาจารย์และผู้ใหญ่ในบ้านเมืองหลายๆ ท่านประสบความสำเร็จมาจากการเรียนรู้แบบท่องจำ นักเรียนเช่นเด็กไทยอย่างผมก็ควรจะสามารถประสบความสำเร็จได้ ประเด็นที่น่าคิดคือเด็กไทยมีความรับผิดชอบในตัวเองสูงมากน้อยขนาดไหนถ้าเทียบกับเด็กฝรั่ง ในส่วนตัวตอบได้เลยว่าความกระตือรือร้นและความรับผิดชอบของเด็กไทยยังต่ำกว่าเด็กฝรั่ง มีเพื่อนไปโครงการแลกเปลี่ยนที่ต่างประเทศ เขาบอกเลยว่าวิถีชีวิตของเด็กไทยและเด็กฝรั่งต่างกัน เด็กฝรั่งจะมีการรับผิดชอบในตัวเองมีสูงกว่า

สำหรับประเด็นที่ ๕ ตอบได้ว่าเรื่องการประชาสัมพันธ์ก็พอรู้บ้างแต่ยังไม่ชัดเจน เห็นด้วยและคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีถ้าจะให้นักเรียนในโรงเรียนแกนนำต่างๆได้นำข้อมูลเรื่องการปฏิรูป

การศึกษาไปขยายความต่อให้เพื่อนๆนักเรียนในโรงเรียนเข้าใจเพราะเด็กบอกเด็ก เพื่อนบอกเพื่อนจะได้ผลดีกว่า เด็กจะฟังกันเองมากกว่าฟังผู้ใหญ่ การที่นักวิชาการพูดอย่างเป็นทางการมากๆ เด็กก็ไม่อยากฟัง จัดการเสวนา มีผู้ใหญ่มานั่งโตะ ให้เด็กดู เด็กก็ไม่อยากดู ดังที่เรียนไปแล้วว่าเด็กไทยไม่มีความกระตือรือร้นที่จะรับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้น สิ่งที่ไม่เกี่ยวกับตัวเอง ไม่ใช่ความสุขของตัวเอง เด็กไทยจะรับแบบผ่านๆ ถ้าพูดตรงๆ คิดว่าอาจารย์บางท่านก็ยังไม่เข้าใจเรื่องการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง ยังไม่รู้บทบาท หน้าที่ เพราะได้ฟังจากเพื่อนนักเรียนจากต่างจังหวัดที่เล่าว่าบางครั้งเพื่อนๆ ก็ไม่รู้ รู้จักคำของการปฏิรูปการศึกษาแค่คำว่า **child center** กับควายเซ็นเตอร์เท่านั้น แต่ขยายความต่อไปไม่ได้ ตอนนี้นำปฏิรูปมาแล้ว ๕ ปีแต่ความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่จะให้ขยายผลต่อไปยังไม่เกิด ประชาชนยังไม่รู้ รู้แต่ในวงการศึกษา ทั้งๆที่ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในเรื่องการศึกษาด้วยทั้งสิ้นเพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณภาพ ผมได้ดูภาพยนตร์โฆษณาครั้งแรกที่นี้ จึงอยากฝากว่าน่าจะมีการสนับสนุนให้ขยายผลในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ถึงตัวเด็กและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องจริงๆ

พูนสุข พงษ์พันธ์ : เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากบ่อ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่โรงเรียนเดิมคือโรงเรียนคลองมะขามเทศมีนักเรียน ๔๐๐ คน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กแต่เป็นโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ของสทศ. เพราะฉะนั้นครูจะรับได้การอบรมและเข้าใจเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้สูงทุกคน สอนหนังสือเก่งและก็ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วันประชุมผู้ปกครอง โรงเรียนจะนำไปสเตอร์ภาพยนตร์โฆษณาติดเต็มโรงเรียนเป็นหัวข้อให้ผู้ปกครองวิจารณ์เพื่อจะดูว่าวันนี้เราปฏิรูปการเรียนรู้ไปถึงไหน ผู้ปกครองจะพูดเป็นเสียงเดียวกันเลยว่า ที่โรงเรียนไม่สอนแบบนกแก้วนกขุนทอง นี่คือภาพลักษณ์ที่เชื่อมโยงไปข้อ ๓ คือ การประชาสัมพันธ์แบบล้วงลึกโดยใช้จุดสารเพราะเอกสารจากสทศ. เผยแพร่เข้าไปเต็ม ๑๐๐% ในพื้นที่ ๘๐% รับรู้ก็ถือว่าประสบความสำเร็จมาก ต่อมาย้ายไปอยู่โรงเรียนวัดปากบ่อ ก็เริ่มดำเนินการแบบเดิมแต่ผู้ปกครองไม่เข้าใจตอบว่าภาพยนตร์โฆษณาค่าครู และถามว่าการที่พอ.ให้เด็กท่องสูตรคูณแล้วทำกายบริหารทุกเช้านี้มันไม่ดีหรือ ยังบอกพอ.ว่าไม่ให้นำไปสเตอร์แบบนี้มาคิดในโรงเรียน ซึ่งต่างกับโรงเรียนเดิมอย่างสิ้นเชิงจึงทำให้รู้ว่าโรงเรียนต้องทำประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นไปอีก ต่อมาครูก็เริ่มรับรู้มากขึ้นๆ สำหรับข้อ ๔ เรื่องสื่อ ตัวดิฉันได้รับเชิญออกรายการ “เช้าวันนี้” เรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้แบบชุมชนมีส่วนร่วมโดยภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาสอน และเชิญท่านไปออกด้วย หลังจากออกโทรทัศน์จึงได้ทราบว่ามีสื่อโทรทัศน์ได้ใจคนมาก เพราะมีคนโทรมาหาตลอดจากทั่วประเทศทำให้ได้รู้จักคนมากขึ้น มีเพื่อนๆ จากทั่วประเทศ

แต่ในปีถัดมาได้รับเชิญไปออกรายการที่วิทยุศึกษา สำนักข่าวไทย ผลตอบรับกลับไม่เท่ากับโทรทัศน์ ส่วนข้อ ๕ คิดว่าสกศ. ทำประชาสัมพันธ์ดีอยู่แล้ว และก็อยากให้ดีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มาลัย บึงสว่าง : เป็นผู้แทนครูจากโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จะเรียนว่าหากองค์กรมีผู้บริหารอย่างท่านผอ.พูนสุขที่เห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าแล้วและดำเนินการสนองนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ ก็จะทำให้ผลวิจัยในข้ออื่นๆ นี้มีคะแนนสูงไปด้วย มี ๒ ประเด็นที่จะกล่าวถึง ประเด็นที่ ๑ ภาพยนตร์โฆษณาชุดคนแก้วนกขุนทอง ในฐานะที่ตัวเองเป็นครูและครอบครัวเป็นครู ผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องก็เป็นครู มีความเห็นไม่สอดคล้องกับท่านปัญญาที่ว่าสะกิดใจครู เพราะเข้าใจเป้าหมายของผู้ทำโฆษณาว่าต้องการชูประเด็นเรื่องอะไร จึงไม่รู้สึกสะเทือนว่า ครูถูกตำหนิ คิดว่าน่ารักเสียด้วยที่ในโฆษณาพูดจาอ่อนหวาน และการนำเสนอออกมาในลักษณะเบาๆ เมื่อนำภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุดมาเปรียบเทียบกัน จะรู้สึกประทับใจชุด ๓ เหมือนกับการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กจะได้ใช้ความคิด วิเคราะห์มากกว่าความจำเหมือนกับที่ดำเนินการอยู่ที่โรงเรียน สำหรับชุดที่ ๒ ในแง่ผู้ปกครองแล้วพ่อแม่ก็ต้องสนับสนุนลูก ชุดนี้ยังมีข้อด้อย แต่ข้าน้อยกว่าชุดที่ ๑ แม้จะเข้าใจผู้ทำในกระบวนการว่าต้องการนำเสนออะไร แต่จุดที่ทำให้รู้สึกขัดแย้งกับความเป็นจริง เช่นชุดแรกคนก็อาจจะแย้งในใจว่าห้องยังมีความจำเป็นอยู่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อยุ่ สยาม ซึ่งหลักนี้ก็ยังสามารถเน้นการเรียนรู้อย่างผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับการสอนที่ให้เด็กต้องท่องจำ เพราะพื้นฐานของการเรียนรู้ในทักษะต่อๆ ไปนี้จำเป็นจะต้องมีทักษะนี้อยู่ คิดว่าการนำเสนอแบบนี้ก็น่าสนใจมาใส่ดูเกินจริง เหมือนกับการโฆษณา ที่ตอนแรกคุณภาพแรกรู้สึกดีมาก คือเห็นความเอาใจใส่ รักลูก ของพ่อแม่ แต่พอสุดท้ายกลับหักมุมทำให้รู้สึกว้าเหว่ไปนิด เมื่อเกินจริงก็จะมีคนต่อต้าน เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก ถ้าในอนาคตจะทำภาพยนตร์โฆษณาคิดว่าน่าทำที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ให้ใกล้เคียงชีวิตจริงมากที่สุด เช่นพ่อ แม่ปลุกลูก ให้กินอาหารเสริมต่างๆ แล้วพยายามให้ลูกเอาแต่ท่องๆ หนังสือ หรือการที่พ่อแม่เลี้ยงลูกแบบใด ผลจะออกมาเป็นแบบนี้จะเห็นได้ชัดกว่าวิธีที่ใช้ความหมายเชิงเปรียบเทียบของโฆษณา ประเด็นต่อไป ผลการวิจัยหน้าที่ ๕ หน่วยงานที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการศึกษา เนื่องจากเป็นตัวแทนของครูต้นแบบ ข้อมูลข่าวสารได้ตรงจากสกศ. ถือว่าเป็นข้อมูลที่มีคุณค่ามหาศาล แล้วแต่ละเล่มแต่ละฉบับนี้จะเขียนไว้เลยว่าถ้าไม่ใช้ขอให้ดำเนินการต่อไปอย่างไรเพื่อขยายผล โดยส่วนตัวจะขยายผลโดยสมัครใจให้บรรณารักษ์

ห้องสมุดเพื่อให้ข้อมูลไปอยู่ที่แหล่งใหญ่ขององค์กรคือห้องสมุด แต่การที่จะขยายผลได้ดีที่สุดคือต้องมีผู้บริหารอย่างอาจารย์พูนสุข ที่เห็นความสำคัญ แล้วติดต่อโดยตรงจากสภค.หรือจากหน่วยงานต่างๆ แล้วช่วยกันกระจายไป สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือโรงเรียนต้องมีที่ให้ลงเผยแพร่ ถ้าโรงเรียนไม่ให้ การเผยแพร่ก็หมดโอกาส ดังข้อวิจัยที่ค้นพบว่าครูที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เป็นสถานศึกษา หรือสพข. หรือกรมสามัญศึกษาในหน้า ๕ นี้มีตัวเลขน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องเพราะถ้าตัวเลขตรงนี้น้อย ผลที่จะโยงไปยังนักเรียนและผู้ปกครอง ก็จะน้อยตามไปด้วย อยากฝากว่าถ้าหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ส่งข้อมูลที่เป็นสิ่งพิมพ์หรือเอกสารต่างๆ โดยตรงไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และขอความร่วมมือให้กระจายข้อมูลนี้ ถ้าเป็นเช่นนี้ คณะนรียลของลุ่มครูอาจารย์ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา จะเพิ่มกว่านี้

พันธันภางค์ กันทา : นักเรียนชั้นป.๖ โรงเรียนนิมมานรดี กรุงเทพฯ ประเด็นแรก คิดว่าภาพยนตร์ทั้ง ๓ ชุดเป็นการโฆษณาที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในเชิงของการเปรียบเทียบ เพื่อให้คนที่ดูได้เห็นถึงความแตกต่างว่าสอนอย่างนี้ผลออกมาเป็นอย่างไรนะ ข้อ ๒ ในตอนนี้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้นตัว ในเรื่องของการปฏิรูปการศึกษา เรื่องนี้ประชาสัมพันธ์ได้ดีแล้ว มากพอแล้ว แต่ควรจะไปเน้นไปที่สถานศึกษาเพราะสถานศึกษาเป็นที่รวมทั้งนักเรียน อาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ข้อ ๓ หน่วยงานทางการศึกษาทั้ง ๕ องค์กรหลักทำการประชาสัมพันธ์ในขณะนี้มากพอแล้ว แต่ถ้าเพิ่มขึ้นมาอีกนั้นก็น่าจะได้ผลตอบรับที่ดีกว่านี้ แล้วจะมีประชุมกัน ตกงยทศศาสตร์กันว่าใครควรทำอะไรเพื่อประชาสัมพันธ์นี้จะมีความต่อเนื่องกัน ข้อ ๔ ตอบได้ว่าทุกสื่อสามารถทำให้รับรู้ได้เท่าเทียมกัน แต่อยู่ที่ว่าบุคคลแต่ละบุคคลจะสามารถรับรู้ได้ทางไหน ข้อ ๕ คิดว่านโยบายอย่างนี้ดีแล้ว แต่ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ที่มากขึ้น ผลตอบรับที่ออกมาจะดีกว่านี้

พะโยม ชินวงศ์ : เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาพิเศษ นครปฐม ช่วงเริ่มต้นการประชุมท่านประธานได้กล่าวว่าสภาพการศึกษานั้นเปรียบเสมือนเสนาธิการของการจัดการศึกษา เพราะฉะนั้นในส่วนสำคัญ คือ มีปัญหาเรื่องผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชน เรื่องการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษานี้ได้ทำกันอย่างเต็มที่แล้ว แต่พอผลสำรวจออกมาเห็นแล้วตกใจว่าคนรับทราบน้อย แต่ผมเชื่อว่าเครือข่ายของทั้งประเทศนี้ เชื่อว่าองค์กรต่างๆ มีเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์พร้อมอยู่แล้ว แต่การจัดการเป็นส่วนสำคัญ การสร้างกรอบความคิดทางการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงจะเป็นประโยชน์กับการจัดการศึกษา เพราะฉะนั้นใน

ฐานะที่สกศ.เป็นเสาหลักของการจัดการศึกษาน่าจะมีกรอบความคิดเรียนนี้เพื่อที่จะวางแผนในการประสานงานกันทั้งหมด เพื่อให้การประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาประสบผลสำเร็จ

ไพฑูรย์ พันธุ์ชาติ : เป็นอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนพาณิชยการราชดำเนินธนบุรี ข้อ ๑ คิดว่าภาพยนตร์โฆษณาทำไว้ดีแล้ว แต่อยากให้มีภาพยนตร์โฆษณาตัวที่ ๔ คือนำ ๓ ตัวนี้มาหลวมให้ต่อเนื่องกันและขยายผลเพิ่มเติมอาจจะมีท่านเลขาธิการสภาการศึกษาเพิ่มเติมในตอนหลังให้เป็นความสมบูรณ์ว่า การปฏิรูปการศึกษานั้นมีความหมายอย่างไร คิดว่าจะเกิดความสมบูรณ์ขึ้น ความเข้าใจก็จะเกิดมากขึ้น ข้อ ๒ เห็นว่าการปฏิรูปยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ควรนำผลที่ทางสถาบันราชภัฏสวนดุสิตสำรวจมาว่า มีจุดอ่อนตรงไหนแล้วไปแก้ไขให้ตรงกับจุดอ่อน เพื่อให้ความเข้าใจในเรื่องของการปฏิรูปนั้นมากขึ้น แล้วจะได้ไปสู่ประชาชนให้มากที่สุด ประเด็นที่ ๓ ผมคิดว่าแต่ละองค์กรนี้มีหน่วยประชาสัมพันธ์ขององค์กรอยู่แล้ว น่าจะมีการคุยกันแล้วนำงบประมาณที่เป็นเรื่องการประชาสัมพันธ์เฉพาะเรื่องการปฏิรูปนี้มารวมกัน คิดว่าจะมีมากพอที่จะดำเนินการต่างๆ ได้เต็มที่ ขณะนี้มารวมเป็นกระทรวงเดียวกันแล้ว น่าจะให้ความสำคัญว่าทำอย่างไรว่าให้องค์กรเดียวทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ เพื่อจะได้ไม่สับสนแล้วหน่วยไหนถนัดน่าจะมอบให้หน่วยนั้น อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องสื่อ คิดว่าสื่อน่าจะมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งขณะนี้ทางสภาการศึกษาคงจะทำอยู่แล้วอยากให้มีการเผยแพร่ไปยังสถาบันเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ เช่น แผ่นพับ หรือ ซีดี วีดีโอเพราะโรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนอยู่เป็นประจำทุกภาคเรียน ถ้าได้สื่อจากสภาการศึกษาไป คิดว่าบางโรงเรียนมีศักยภาพที่จะถ่ายออกไปโดยไม่ต้องพูดอะไรมาก ให้ดูจากวีดิทัศน์ ให้ดูจากสื่อก็จะรับรู้ได้แล้วเพราะบางครั้งเอกสารแจกไป เนื้อหามาก จะถ่ายทอดทั้งหมดในเวลาจำกัดก็ทำไม่ได้ สกศ. ควรมีบทสรุปที่ เห็นว่ามีสาระสำคัญที่อยากจะถ่ายทอดไปยังผู้ปกครองและผู้เรียนก็จะช่วยให้เข้าใจ ประเด็นที่สกศ. ต้องการ ข้อ ๕ คิดว่าภาครัฐน่าจะให้ความสำคัญแก่เรื่องของข่าวการศึกษาโดยน่าจะอยู่ในช่วงเวลาที่ประชาชนดูข่าว ทำไม่ถึงมีข่าวกีฬา ทำไม่ถึงมีข่าวเมืองและข่าวการเศรษฐกิจ ถ้าทุกช่องให้ความร่วมมือเผยแพร่ในลักษณะนี้แล้วมีนักข่าวทางด้านการศึกษา คิดว่าจะสามารถทำให้เรื่องของการปฏิรูปการศึกษาไปถึงประชาชนทั่วทุกภูมิภาค และควรมีเอกสารประชาสัมพันธ์ไปถึงยังองค์กรเครือข่ายจะเกิดประโยชน์อย่างมาก แต่อย่างไรก็อยากฝากท่านผู้บริหารและท่านผู้รับผิดชอบอยู่คือสิ่งที่เห็นอยู่คือความเข้มแข็งของสถานศึกษานั้นไม่เท่ากัน บางแห่งมีความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ บางแห่งอาจจะไม่มีความพร้อมใช้สื่อหลายๆ ทาง ที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษานั้น ไปสู่ผู้เรียนหรือผู้ปกครองได้อย่างถูกต้อง และประเด็นสุดท้ายใน

การปฏิรูปการศึกษาควรมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับระดับชั้นต่างๆ ต้องคิดว่าในระดับชั้นนั้นๆ ควรประชาสัมพันธ์อย่างไรถึงจะเหมาะสมด้วย

อาร์ม ตั้งนิรันดร : ขอเพิ่มเติมที่นักเรียนไม่สนใจเรื่องการปฏิรูปการศึกษาหรือไม่รู้ จริงๆ นั้น เพราะนักเรียนไม่รู้ว่าตนจะมีส่วนร่วมอย่างไร เพราะยังตอบคำถามไม่ได้ว่าเด็กจะอย่างไรถึงจะมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษาได้ มองว่าจริงๆ แล้วเป็นเรื่องของผู้ใหญ่หรือเปล่า จะทำให้เด็กสนใจเรื่องนี้ได้ ต้องตอบโจทย์ตรงนี้ให้ได้ว่าจะประชาสัมพันธ์เด็กอย่างไรให้เด็กรู้ว่าตนจะสามารถมีส่วนร่วมเรื่องนี้ได้อย่างไรบ้าง

ปัญญา แพงเหล่า : ประชาสัมพันธ์เขตพื้นที่การศึกษา เขต ๔ อุบลราชธานี เห็นด้วยกับหลายท่านที่อภิปรายไปแล้ว ขอเสนอเพิ่มเติมว่า สิ่งที่จะทำให้ประชาสัมพันธ์ให้ได้ผลที่สุดก็คือคนเป็นอันดับแรก สื่อคือตัวที่จะขับเคลื่อนได้ ถ้าเราทำงานร่วมกันทุกหน่วย ทุกกระทรวง ข้อ ๒ ให้มีศูนย์กลางในการขับเคลื่อนในส่วนกลาง นักประชาสัมพันธ์ที่เป็นเครือข่ายทั่วประเทศนั้นมีมาก หลายร้อยหลายพันคน สามารถจะส่งข้อมูลข่าวสารนี้เข้าไปยังส่วนกลาง แล้วกระจายไปทั่วประเทศได้ กำหนดสั้นๆ ไม่ต้องยาว ก็ใช้งบประมาณไม่มาก ข้อ ๕ ขณะนี้มีคนหลายแสนคนที่เฝ้ารอการประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษา แต่เรื่องนี้เข้าใจและคิดว่าประชาสัมพันธ์ทำได้ขนาดนี้ก็ภูมิใจแล้วเพราะประชาสัมพันธ์ในสังกัดกระทรวงศึกษามีที่คน นับได้ แต่อยากเสนอว่าให้ยึดช่อง ๑๑ กับสวท. ๒ วันละ ๑๐ นาที โดยให้โปรยหัวข่าวทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาทำให้การปฏิรูปการศึกษาไปถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น

สิริพร ผ่องใส : โรงเรียนเอกชัย จ. สมุทรสาคร เมื่อสักครู่มีนักเรียนบอกว่าครูไม่รู้การปฏิรูปคิดว่าไม่จริง เพราะครูส่วนหนึ่งที่ไม่รู้เรื่องการปฏิรูป ทางรัฐบาลก็มีนโยบายให้ครูเหล่านั้นมีทางเลือกใหม่แล้ว ครูที่อยู่เก่าๆ ที่อยู่ปัจจุบันนี้ก็คือครูที่ปฏิรูปนั่นเอง ตอนที่ได้เห็นภาพยนตร์โฆษณาทั้ง ๓ ชุด ดีใจมาก สะใจ ชุด ๑ ครูไม่ได้เป็นแบบนั้น ชุด ๒ สะท้อนใจพ่อแม่ว่าบังคับขู่เข็ญนี้ลูกจะเป็นอย่างไร พ่อแม่เห็นแล้วควรปรับตัวเอง ชุด ๓ สะกิดให้ครูหลายคนที่สอนห้องสี่เหลี่ยมพาลูกศิษย์ไปเรียนรู้นอกห้อง แต่ครูบางคนก็เข้าใจผิด ไม่ได้วิ่งไปออกไปนอกห้องเรียนอย่างเดียว แต่พาลูกศิษย์ไปนอกโรงเรียนซึ่งอันตรายมาก โฆษณานี้เป็นไปตามการเรียนการสอนที่โรงเรียนเพราะสอนทุกอย่างนั้นไม่เคยสอนในห้องสี่เหลี่ยมแคบๆ จะพาลูกศิษย์ไปทุกที่ แม้มีปัญหว่าโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีเด็กจำนวนมาก ไม่มีงบประมาณ ไม่มีพาหนะที่จะพาลูกศิษย์ไปไหน ดังนั้นจึงพาลูกศิษย์ท่องเที่ยวในโรงเรียน ให้เขารู้จัก ให้รัก ห่วงเหินในสิ่งที่โรงเรียนมี เมื่อเขาห่วงเหินบ้านแล้วนี้ ต่อไปก็จะห่วงเหินชุมชน ห่วง

ประเทศชาติ รู้จักรัก ห่วงแหนงของที่เขาที่อยู่ ขอยืนยันตรงนี้ว่าการปฏิรูปไม่ใช่มีแต่ใน กรุงเทพฯ การปฏิรูปนั้นมีทั่วราชอาณาจักร มีทั่วแผ่นดินไทย ที่โรงเรียนได้ตั้งชมรมครูดีของแผ่นดินขึ้นเพราะครูของครูเป็นครูดี ครูทุกคนนั้นสอนนักเรียนด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู สอนให้ลูกเป็นคนดีของสังคม เป็นคนดีของพ่อแม่ และต่อไปก็เป็นคนดีของประเทศชาติ ถ้านักเรียนเป็นคนเก่ง มีการศึกษาแต่ขาดคุณธรรมก็ไม่ใช่นักคิดเลย สำหรับเรื่องการประชาสัมพันธ์เท่าที่ได้พบมา การประชาสัมพันธ์ของสทศ.นั้นค่อนข้างจะส่งตรงไปที่ตัวบุคคลมากกว่า สทศ.ควรประชาสัมพันธ์ไปที่ สนฐ. เพราะสนฐ.เป็นแหล่งให้ความรู้แก่ครูทั่วไป แต่ สทศ.ไม่ได้ให้ทั่วเหมือนที่สนฐ.ให้ เพราะฉะนั้นถ้ามีการประสานไปกับสนฐ.ให้ครูทุกคนปฏิบัติ อีกเรื่องหนึ่งคือการประชาสัมพันธ์ที่ว่าใช้งบประมาณหลายสิบล้าน ถ้าคิดว่าการศึกษาคือการลงทุนก็น่าจะทำ อยากให้ออกข่าวประชาสัมพันธ์หลังข่าวพระราชสำนัก เพราะทุกคนฟังบ่อย เห็นบ่อย การปฏิรูปการศึกษาก็จะบรรลุเป้าหมาย สำหรับตัวเองนี้ได้รับการประชาสัมพันธ์เรื่องการปฏิรูปการศึกษาผ่านๆ ช่องต่างๆ หลายช่อง เช่น “รายการเช้าวันนี้” “รายการคนไทยวันนี้” ช่อง ๗ และรายการช่อง ๑๑ ทำให้เพื่อนครูรู้จักและได้ศึกษาระบวนการการเรียนการสอนกันมากขึ้น และดีใจที่มีนักเรียนคนหนึ่งสามารถพูดได้อย่างฉะฉาน เก่งมาก เป็นเด็กปฏิรูป อยากให้นักเรียนกล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงออกแบบนี้

พรจรัส โหประยูร : นักเรียนชั้นป.๖ โรงเรียนเอกชัย จ.สมุทรสาคร ในเรื่องข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาถามว่าเพียงพอกับความต้องการหรือไม่ คิดว่า ยังไม่เพียงพอ เพราะว่าตอนนี้ ตัวเองศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งอยู่ในช่วงของหัวเลี้ยวหัวต่อในการสอบเข้ามัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตอนนี้โรงเรียนกำลังแจ้งเรื่องจะทำอย่างไรในการสอบเข้าเรียนแต่ละโรงเรียน แจ้งวันเวลาและสถานที่ในการสอบในการคัดเลือกตัว แม้จะมีการแจ้งมาหลายวันแล้วแต่สังเกตว่าผู้ปกครองหลายคนที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ว่าจะควรทำอย่างไรให้ลูกของตนได้เข้ารับการศึกษตามสถานที่ที่ต้องการ เพราะเห็นผู้ปกครองมาถามกับครูอาจารย์ที่โรงเรียนไม่เว้นแต่ละวันเลยซึ่งตรงนี้เป็นปัญหาอย่างหนึ่งว่าการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงและไม่เจาะลึกเรียกว่าไปไม่ถึงกลุ่มผู้ปกครองที่ซึ่งก็เป็นกลุ่มที่สำคัญต่อการศึกษามาก สำหรับข้อมูลที่ตัวเองสนใจคือทำอย่างไรที่จะสอบเข้ามัธยมศึกษาปีที่ ๑ ได้ หรือทำอย่างไรจะพัฒนาผู้เรียนให้เชื่อว่าเป็นเด็กที่ได้รับการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง

ชินภัทร ภูมิรัตน : เรียนท่านเลขาธิการและผู้เข้าร่วมเสวนาทุกท่าน ได้รับฟังข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นที่เป็นผลการวิจัยจากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต แนวความคิดของท่านที่

ปรึกษาคณบดี สุรพงษ์ชัยและมีการเสวนาอภิปรายทั่วไปกันมาร่วม ๒ ชั่วโมง ได้รับ
 ทราบข้อมูลความเห็นต่างมุมมองกันในหลายประเด็น แต่ที่เป็นหลักและสรุปได้มีอยู่ ๔-๕
 เรื่องด้วยกัน ประเด็นแรกในเรื่องของภาพยนตร์โฆษณาหลังจากเผยแพร่ไปแล้วมีทั้งโดนใจบ้าง
 กระทบใจบ้างและมีผลในเชิงกระตุ้นบ้าง ซึ่งเป็นข้อสังเกตในการดำเนินการต่อไปว่าต้อง
 ระวังเรื่องผลกระทบในเชิงของความรู้สึกให้มากขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่ต่อเนื่องจึงควร
 นำโฆษณาทั้ง ๓ ชุดนี้มารวมกันเพราะชุดแรกๆเสนอส่วนที่ยังเป็นปัญหา และชุดหลังเสนอว่า
 วิธีการเรียนรู้ในเชิงพัฒนาซึ่งเป็นการนำเสนอในทางบวก ประเด็นที่ ๒ เรื่องของวิธีการปฏิรูป
 ประชาสัมพันธ์ที่ประชุมเห็นตรงกันว่าในขณะนี้เมื่อเป็นกระทรวงเดียวกันแล้ว จุดสำคัญคือ
 การประสานระหว่าง ๕ องค์กรหลัก ควรจะพูดคุยกันแล้วร่วมกันวางยุทธศาสตร์หรือ
 นโยบายของการประชาสัมพันธ์ของกระทรวง ควรมีการแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจนว่าใครจะทำ
 จุดไหน อย่างไร และควรช่วยระดมทรัพยากรและทำให้มีรูปธรรมมากขึ้น ประเด็นที่ ๓
 เรื่องของสื่อ ที่ประชุมเห็นด้วยว่าสื่อทุกประเภทมีความสำคัญทั้งสิ้น เพียงแต่อาจจะได้ผล
 แตกต่างกันตามกลุ่มเป้าหมายให้พิจารณาสื่อที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อประเภท
 สิ่งพิมพ์ จุลสารที่ส่งข่าวอย่างต่อเนื่องและได้ใช้ประโยชน์มาโดยตลอด ประเด็นที่ ๔ เรื่องการ
 ปฏิรูปการศึกษา งบประมาณประมาณเป็นเรื่องสำคัญและปัญหาคืองบประมาณไม่พอ ทำให้การ
 ประชาสัมพันธ์ทำไม่ได้มาก แต่ที่ประชุมก็มีข้อเสนอ อยากให้มองว่าเงินไม่ใช่ปัจจัยหลักเพียง
 อย่างเดียว คนเป็นปัจจัยที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์ได้มากเช่นเดียวกัน ฉะนั้นจึงควรมีการวาง
 เครือข่ายลงไปถึงระดับรากหญ้า คือระดับเขตพื้นที่ และโรงเรียนได้ จะช่วยเป็นเครือข่าย
 ประชาสัมพันธ์ได้อย่างดี เพราะฉะนั้นสื่อต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้นมา เช่น วีซีดี ของภาพยนตร์
 โฆษณาทั้ง ๓ ชุด ก็จะสามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า เพราะที่ผ่านมาอาจยังใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่
 ประเด็นที่ ๕ ที่ประชุมเห็นว่าการนำเสนอข้อมูลควรเสนอเรื่องที่เป็นประเด็นร้อน พยายามทำ
 น่าสนใจ น่าติดตาม ต้องทำให้เกิดความต่อเนื่อง ให้เกิดความตื่นตัว และควรจะทำประชาสัมพันธ์
 เพื่อให้บุคคลต่างๆ ทุกกลุ่มในสังคม ทั้งนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง รวมไปถึงประชาชนกลุ่ม
 อาชีพต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทางการปฏิรูปการศึกษาโดยรัฐบาลต้อง
 ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่การประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาให้มากขึ้น นี่เป็น
 ประเด็นหลักๆ ที่สรุปได้ ส่วนรายละเอียดแล้วก็ที่เหลือจะนำไปประมวลแล้วจัดทำเป็นข้อเสนอ
 ต่อไป ขอเรียนเชิญท่านเลขาธิการฯ ได้กรุณากล่าวสรุปปิดการประชุม

รุ่ง แก้วแดง : ปัญหาที่สำคัญมากของการปฏิรูปการศึกษาเป็นกระบวนการใหญ่ เนื้อหาสาระค่อนข้างมาก ทำอย่างไรจึงจะให้ไปถึงผู้รับ ปัญหาเรื่องนี้เป็นบทบาทและหน้าที่ของการประชาสัมพันธ์ เมื่อสำนักงานฯ ทำเรื่องนี้ไปได้สักระยะหนึ่งนี่ก็มีการถามกันมากมาย ว่ามันไปถึงไหน ไปถึงใคร รู้ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นทางสำนักงานฯ จึงขอให้สวนดุสิตทำการประเมินดูและผลก็ออกมาตามรายงานที่ว่าอาจารย์สุขุม ได้สรุปให้ทราบแล้ว รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากข้อมูลที่ได้และจากการฟังอภิปรายวันนี้พบว่า คนแต่ละกลุ่มรับรู้ไม่เท่ากัน กลุ่มเดียวกันจะเห็นได้ว่ามีความหลากหลาย กลุ่มที่รับรู้ค่อนข้างมากก็คือครู เพราะฉะนั้นถ้าดูว่าใครก็ตามที่เป็นคนที่รู้มาก แล้วก็ให้คนกลุ่มนั้นช่วยในการประชาสัมพันธ์ต่อไปยังกลุ่มที่รู้น้อยกว่า นอกจากนี้หลายท่านพูดว่าจริงๆ ตอนนี้มีทรัพยากรบุคคลมากมาย แต่การเชื่อมโยงยังไม่มีฉะนั้นสิ่งที่เรามาคุยกันในวันนี้เสร็จเรียบร้อยแล้วจะมีการจัดสัมมนาใหญ่อีกครั้งหนึ่ง เชิญประชาสัมพันธ์ทุกจุดที่อยู่ ทั้งระดับ ๕ องค์กรหลักใน ส่วนกลาง ในทุกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาคุยกันทำด้วยกัน คิดว่าจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของการประชาสัมพันธ์ได้ เพราะจริงๆ แล้วเรื่องการประชาสัมพันธ์นี้มีทั้ง ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือ ชื่อรายการต่าง ๆ ส่วนที่ ๒ คือ ความรู้จักและความสัมพันธ์ส่วนตัวกับระบบการประชาสัมพันธ์ส่วนอื่น เช่น ถ้าเรารู้จักกับคน โฆษณาที่อื่น ทุกคนก็ช่วยเสริมซึ่งกันและกันไป เพราะฉะนั้นคิดว่าในช่วงนี้เป็นโอกาสเป็นจังหวะที่อีกไม่นานรัฐบาลจะเริ่มประกาศ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เรียกว่าเวลาไพรม์ไทม์ของโทรทัศน์ ช่วยกันคิดศึกษา แล้วเสนอโปรแกรมดี ๆ ไป เช่น ที่อาจารย์บอกว่า หลังข่าวในพระราชสำนัก อาจจะทำก่อนหรือหลังเริ่มต้นรายการเพื่อเด็ก ถ้าบวกรายการสื่อสารการปฏิรูปการศึกษาไปด้วย คิดว่าเป็นจังหวะเวลาที่เหมาะเพราะตอนนี้รัฐบาลกำหนดแล้วว่า สถานีโทรทัศน์จะต้องมีรายการเพื่อเด็กและเยาวชนที่ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ยังมีปัญหาด้านเนื้อหาสาระอยู่ ถ้าเรามาช่วยระดมกันแล้วก็ใส่สาระตรงนี้ไปก็จะทำให้สมบูรณ์ขึ้น ขอขอบคุณ โดยเฉพาะเด็กๆ ที่จะเป็นอนาคตของชาติต่อไป นี่เป็นตัวอย่างของการปฏิรูปที่เด็กๆ รู้จักพูด รู้จักคิด นำเสนอที่ดีๆ มาก ถ้าเทียบกับคนรุ่นเราแล้วจะพบว่าเด็กรุ่นนี้มีความคิดที่ชัดเจน เพราะฉะนั้นเวลาสำนักงานฯ จัดสัมมนาจะชวนกลุ่มเด็กๆ มาหมุนเวียนกันไป ให้มีโอกาสได้มาคิด ได้มาพูด เพราะเป้าหมายปลายทางของการปฏิรูปการศึกษาจะอยู่ที่เด็ก หากพวกเราสามารถทำให้เด็กเก่ง กล้าคิด กล้าพูดกล้าแสดงออกได้ ก็คือความสำเร็จของการปฏิรูปสำหรับการปฏิรูปการศึกษาในวันนี้มี ๒ ภาพ ภาพหนึ่งคือภาพของความสำเร็จ อีกภาพหนึ่งคือภาพความไม่สำเร็จ จากการที่พบ เห็นว่ามีครูเก่ง ๆ มีผู้บริหารเก่งๆ และมีเด็กเก่ง ๆ ออกมาพูด

ตรงนี้จะยิ่งช่วยมาก ถ้าถามว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลว อีกไม่นานจะเชิญทุกท่านมาฟัง ผลการประเมินอีกครั้งหนึ่งเพราะทางสำนักงานฯ ทำโครงการประเมินค่อนข้างใหญ่ จะประเมินผลการปฏิรูปการศึกษากับคนทุกกลุ่มและประเมินทุกด้านและมีกลุ่มเป้าหมายมาก จะชี้ว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ว่านี้อยู่ตรงไหน แต่ตอนนี้เชื่อมั่นว่า การปฏิรูปการศึกษานี้ประสบความสำเร็จในบางส่วนหนึ่ง คือขับเคลื่อนส่วนหัวหรือส่วนยอดนี้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาได้พอสมควรแล้วแต่ทำอะไรถึงจะดึงระบบใหญ่ตรงนี้ออกไปด้วย ยังเป็นคำถามใหญ่ที่ต้องช่วยกันคิดและต้องใช้พลังอีกมากเพราะฉะนั้นคิดว่าการจัดสัมมนาวันนี้ภาพจะเริ่มชัดเจนขึ้น ถ้าทำบ่อย ๆ สักระยะหนึ่ง เมื่อพบข้อบกพร่องก็ปรับ ปรับเสร็จอีก ๕-๖ เดือน ประเมินใหม่ ถ้าทำได้เช่นนี้จะสามารถขับเคลื่อนทุกสิ่งทุกอย่างให้เดินไปข้างหน้า ต้องขอขอบคุณทุกท่านที่มาในวันนี้ เวลาอาจน้อยไปนิด ถ้าท่านใดยังมีข้อเสนอใด ๆ ก็สามารถเขียนเป็นคำแนะนำส่งมาที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์เพราะเวลาที่เสนอรายงานชุดนี้ จะได้มีข้อเสนอ มีความคิด ความเห็นจากหลาย ๆ ท่านผนวกเข้าไปด้วย เมื่อมีการจัดสัมมนาครั้งที่ ๒ ก็ไม่ต้องใช้เวลาไปพูดประเด็นเดิมๆ และสามารถใช้เวลามุ่งหน้าในประเด็นอื่นๆ ต่อไป ตอนนี้ก็ต้องพยายามรักษาคนที่มีความรู้มีความเข้าใจอยู่แล้ว และคิดต่อไปว่าทำอะไรจึงจะชักจูงคนอื่นเข้ามาร่วมเป็นเครือข่ายขยายให้มากขึ้นแล้วเดินหน้าต่อไป นี่คือการมุ่งหวังและความตั้งใจที่จะทำเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของเด็กไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนไทย และขอให้ท่านยังเป็นกำลังสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณมาก ขอปิดประชุม

สวนดุสิตโพล

การประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา

ผู้รับผิดชอบ

"สวนดุสิตโพล" สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

ลักษณะงาน

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน นิสิต นักศึกษา / พ่อ แม่ ผู้ปกครอง / ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา / ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 8,189 ตัวอย่าง

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ จำนวน 10 ประเด็น

การประมวลผล

ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป QPS (Questionnaire Processing System)

ช่วงเวลาในการสำรวจ

มิถุนายน - กรกฎาคม 2546

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8,189 ตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นิสิต / นักศึกษา	2034	24.84
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	2061	25.17
ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา	2085	25.46
ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา	2009	24.53

บทสรุป

ผลการสำรวจ การประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา โดยสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน นิสิต และนักศึกษา /พ่อ แม่ ผู้ปกครอง /ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา /ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ตามภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 8,189 ตัวอย่าง สรุปผลได้ดังนี้

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา จากสื่อทางโทรทัศน์ มากที่สุด ร้อยละ 97.06 โดยรับรู้ข้อมูล มากกว่า 1ครั้ง /สัปดาห์ ร้อยละ 61.35 1ครั้ง /สัปดาห์ 17.54 และ1ครั้ง /เดือน ร้อยละ 10.38 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 92.05 โดยรับรู้ข้อมูล มากกว่า 1ครั้ง /สัปดาห์ ร้อยละ 53.28 1ครั้ง /สัปดาห์ 20.93 และ1ครั้ง /เดือน ร้อยละ 9.95 และวิทยุ ร้อยละ 85.25 มากกว่า 1ครั้ง /สัปดาห์ ร้อยละ 44.87 1ครั้ง /สัปดาห์ 19.54 และ1ครั้ง /เดือน ร้อยละ 12.99

2. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา จากหน่วยงาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ มากที่สุด ร้อยละ 40.98 รองลงมาคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ร้อยละ 15.67 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ร้อยละ 11.12 ตามลำดับ

3. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในปัจจุบันเพียงพอต่อความต้องการของท่าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในปัจจุบัน **ยังไม่เพียงพอ** ร้อยละ 64.93 เพราะ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ บางครั้งไม่ตรงกันทำให้สับสน ร้อยละ 48.29 รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ควรทำต่อเนื่องและทำให้ดูน่าสนใจ ร้อยละ 26.06 และการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวตลอด บางครั้งอาจติดตามข่าวไม่ทัน /ตกข่าว ร้อยละ 11.46 ส่วนที่เห็นว่า**เพียงพอแล้ว** ร้อยละ 28.77 ให้เหตุผลว่า ได้รับความรู้จากสื่อต่างๆค่อนข้างมากทำให้เข้าใจดีขึ้น ร้อยละ 50.67 รองลงมาคือ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาจากหลายๆทางพร้อมทั้งเอกสาร ร้อยละ 29.44 และข้อมูลในปัจจุบันมีความทันสมัยและทันเหตุการณ์ ร้อยละ 4.86

4. ความจำเป็นที่จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาให้มากกว่านี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า มีความจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ 53.55 รองลงมาคือ จำเป็นมาก ร้อยละ 33.33 และจำเป็นปานกลาง ร้อยละ 6.57 ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 (โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ 5 = จำเป็นมากที่สุด 4 = จำเป็นมาก 3 = จำเป็นปานกลาง 2 = จำเป็นน้อย 1 = จำเป็นน้อยที่สุด)

5. การนำความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน/ในชีวิตประจำวัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคย นำความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน/ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 65.83 คือ มีการวางแผนสำหรับการศึกษาต่อไปในระดับสูงๆ ร้อยละ 31.07 รองลงมาคือ เปลี่ยนแนวคิดของตนเองให้เข้ากับการศึกษาในปัจจุบันได้ ร้อยละ 27.21 และนำไปบอกต่อผู้ที่ยังไม่ทราบให้รับรู้ต่อไปได้ ร้อยละ 18.57 ส่วนผู้ที่ ไม่เคย ร้อยละ 24.12 ให้เหตุผลคือ ยังขาดความเข้าใจ ข่าวสารที่ได้รับยังไม่ชัดเจนพอ ร้อยละ 48.63 รองลงมาคือ ยังไม่มีโอกาสที่จะได้ใช้ ร้อยละ 40.59 และไม่มีเวลาที่จะศึกษาและทำความเข้าใจ ร้อยละ 7.06

6. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาได้มากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ทางโทรทัศน์ มากที่สุด ร้อยละ 35.47 ได้แก่ ช่อง 3 ,ช่อง 7 และช่อง 11 ตามลำดับ อยู่ในช่วงเวลา 19.01 – 20.00 ,18.01 – 19.00 และ 20.01 – 21.00 ตามลำดับ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 20.77 และเอกสารเผยแพร่ /ประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 9.37 กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลโดยรวมคือ ช่วงที่มีเวลาว่าง สามารถติดตามดูได้ ร้อยละ 19.64 รองลงมาคือ รับรู้ได้สะดวกรวดเร็ว ติดตามได้ตลอดเวลา ร้อยละ 19.39 และมีข้อมูลหลากหลาย ละเอียดชัดเจน /ทันเหตุการณ์ ร้อยละ 14.48

7. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร

ข้อมูล (นักเรียน นักศึกษา)	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นการเรียนรู้ด้วยตัวเองแทนการท่องจำ)	35.99	58.01	2.46	3.54	2.35
การมีส่วนร่วมของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการศึกษา	29.65	59.14	7.52	3.69	2.23
การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	34.46	50.69	11.16	3.69	2.24
สิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (เรียนฟรี 12 ปี)	25.27	63.91	7.13	3.69	2.19
การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	13.27	66.27	16.91	3.54	1.96
การปรับโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ	15.54	64.45	16.32	3.69	1.99
ภาพรวมทั้งหมด	25.70	60.41	10.25	3.64	2.16

ข้อมูล (พ่อแม่ ผู้ปกครอง)	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
การมีส่วนร่วมของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการศึกษา	26.93	60.12	8.05	4.90	2.20
สิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (เรียนฟรี 12 ปี)	22.76	64.73	8.25	4.27	2.15
การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	27.37	53.18	14.22	5.24	2.14
การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นการเรียนรู้ด้วยตัวเองแทนการท่องจำ)	21.45	62.98	10.97	4.61	2.11
การปรับโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ	13.10	58.47	23.10	5.34	1.89
การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	11.94	56.14	26.73	5.19	1.84
นโยบายการยกเลิกการสอบข้อเขียนเข้า ป.1	11.98	45.12	37.36	5.53	1.73
ภาพรวมทั้งหมด	19.36	57.25	18.38	5.01	2.01

ข้อมูล (ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา)	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)	48.39	45.23	0.86	5.52	2.50
การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2544	38.27	51.22	4.46	6.04	2.36
การประกันคุณภาพการศึกษา	31.94	58.51	3.41	6.14	2.30
การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	22.30	63.12	8.39	6.19	2.15
การฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	22.01	62.64	9.21	6.14	2.14
การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	20.48	64.80	7.91	6.81	2.13
สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	19.90	64.89	8.11	7.10	2.13
การปรับโครงสร้างการบริหารและจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	14.00	77.12	3.26	5.61	2.11
การจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี	17.94	65.61	10.26	6.19	2.08
บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามโครงสร้างใหม่	9.93	73.57	10.74	5.76	1.99
นโยบายปรัชญาปฏิรูปการศึกษาของ รมว.ศธ (นายปองพล)	14.15	63.55	16.02	6.28	1.98
การบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนในฐานะเป็นนิติบุคคล	11.56	67.05	15.20	6.19	1.96
ภาพรวมทั้งหมด	22.57	63.11	8.15	6.16	2.15

ข้อมูล (ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา)	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)	35.09	54.01	2.64	8.26	2.35
การประกันคุณภาพการศึกษา	22.20	60.28	8.91	8.61	2.15
การปรับโครงสร้างการบริหารและจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	15.53	69.99	6.32	8.16	2.10
การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2544	21.11	57.99	12.34	8.56	2.10
การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	15.73	64.66	10.15	9.46	2.06
บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามโครงสร้างใหม่	12.94	67.50	11.30	8.26	2.02
การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	14.53	62.27	14.39	8.81	2.00
สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	15.53	56.94	17.07	10.45	1.98
การฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	14.39	60.03	16.67	8.91	1.97
การจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี	13.14	61.03	16.97	8.86	1.96
การบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนในฐานะเป็นนิติบุคคล	9.06	62.82	18.87	9.26	1.89
นโยบายปรัชญาปฏิรูปการศึกษาของ รมว.ศธ (นายปองพล)	9.91	58.74	22.45	8.91	1.86
ภาพรวมทั้งหมด	16.60	61.35	13.17	8.88	2.04

8. ทานต้องการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในเรื่องอะไรบ้าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในเรื่องทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา /การศึกษาแบบใหม่ มากที่สุด ร้อยละ 34.56 รองลงมาคือ การพัฒนาการเรียนการสอน /การเรียนรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 9.42 และการบริหารจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ร้อยละ 8.37

9. อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา คือ การประชาสัมพันธ์ต่างๆยังมีน้อย กระจายตามพื้นที่ต่างๆไม่ทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 33.09 รองลงมาคือ ประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะต่างจังหวัดให้ความสนใจยังน้อยอยู่ ร้อยละ 20.28 และข้อมูลบางครั้งไม่ชัดเจน ขาดความเข้าใจทำให้สับสน ร้อยละ 10.79

10. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า ควรมีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยใช้สื่อต่างๆ มากที่สุด ร้อยละ 50.64 รองลงมาคือ ข้อมูลและเอกสารที่แจกมีความเพียงพอและทันสมัย ร้อยละ 11.10 และมีการจัดอบรม สัมมนาโดยเชิญ ครู ผู้ปกครอง เด็กนักเรียนเข้าร่วม ร้อยละ 7.61

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
โทรทัศน์ : ข่าว สนทนา สัมภาษณ์ สารคดี					
● เคย	97.06	97.30	94.27	98.90	97.76
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	61.35	69.12	58.81	60.77	56.69
1 ครั้ง/สัปดาห์	17.54	16.22	15.24	18.90	19.81
1 ครั้ง/เดือน	10.38	7.03	10.00	11.61	12.89
ทุกวัน	1.29	1.72	0.39	0.86	2.24
นานๆครั้ง	0.65	0.59	1.02	0.48	0.50
ปีละครั้ง	0.04	0.05	0.10	-	-
2 -3 เดือน /ครั้ง	0.02	-	0.10	-	-
6 เดือน /1 ครั้ง	0.02	0.10	-	-	-
อื่นๆ	0.12	0.10	0.10	0.29	-
ไม่ระบุ	5.64	2.36	8.54	6.00	5.62
● ไม่เคย	2.88	2.65	5.53	1.10	2.24
● ไม่ระบุ	0.06	0.05	0.19	-	-

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
วิทยุ : ข่าว สนทนา สัมภาษณ์ สารคดี					
● เคย	85.25	86.68	80.69	87.82	85.81
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	44.87	50.00	40.17	43.93	45.45
1 ครั้ง/สัปดาห์	19.54	22.32	18.97	19.14	17.72
1 ครั้ง/เดือน	12.99	10.87	11.06	17.03	12.94
นานๆครั้ง	0.84	0.49	0.87	1.06	0.95
ทุกวัน	0.67	0.84	0.29	0.53	1.05
6 เดือน /ครั้ง	0.02	-	0.05	0.05	-
2 -3 เดือน /ครั้ง	0.01	-	0.05	-	-
ปีละครั้ง	0.01	-	0.05	-	-
อื่นๆ	0.17	0.05	0.10	0.34	0.20
ไม่ระบุ	6.12	2.11	9.07	5.76	7.52
● ไม่เคย	13.85	13.23	18.24	11.27	12.64
● ไม่ระบุ	0.90	0.10	1.07	0.91	1.54

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
หนังสือพิมพ์ : ข่าว สันทนาการ สัมภาษณ์ สารคดี					
● เคย	92.05	92.92	79.67	98.37	97.31
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	53.28	51.92	38.77	61.68	60.83
1 ครั้ง/สัปดาห์	20.93	27.14	19.99	18.71	17.92
1 ครั้ง/เดือน	9.95	10.47	11.26	9.98	8.06
ทุกวัน	1.12	0.59	0.19	1.15	2.59
นานๆครั้ง	0.50	0.44	0.63	0.38	0.55
2-3 เดือน /ครั้ง	0.01	-	-	0.05	-
อื่นๆ	0.20	0.29	0.15	0.34	-
ไม่ระบุ	6.06	2.06	8.69	6.09	7.37
● ไม่เคย	7.39	6.83	18.87	1.34	2.44
● ไม่ระบุ	0.56	0.25	1.46	0.29	0.25

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
วารสาร/นิตยสาร : ข่าว สันทนาการ สัมภาษณ์ สารคดี					
● เคย	76.25	76.84	56.87	89.16	82.13
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	27.60	23.21	17.13	35.40	34.69
1 ครั้ง/สัปดาห์	21.52	27.43	14.90	22.93	20.86
1 ครั้ง/เดือน	20.38	23.50	17.81	22.88	17.27
นานๆครั้ง	1.09	0.79	0.92	1.20	1.44
ทุกวัน	0.15	0.20	-	0.19	0.20
ปีละครั้ง	0.02	-	0.05	0.05	-
อื่นๆ	0.23	0.15	0.29	0.38	0.10
ไม่ระบุ	5.26	1.57	5.77	6.14	7.57
● ไม่เคย	22.40	22.86	40.76	9.64	16.33
● ไม่ระบุ	1.36	0.29	2.38	1.20	1.54

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
สื่อบุคคล : การให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ การสัมภาษณ์ การฝึกอบรม ● เคย	69.25	62.88	48.91	85.66	79.54
1 ครั้ง/เดือน	24.03	24.04	18.05	31.46	22.45
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	19.44	18.58	13.73	21.44	24.09
1 ครั้ง/สัปดาห์	12.74	14.90	9.46	12.95	13.69
นานๆครั้ง	2.67	2.06	1.80	3.74	3.09
ทุกวัน	0.27	0.15	0.10	0.10	0.75
2 – 3 เดือน /ครั้ง	0.26	0.05	0.10	0.38	0.50
6 เดือน /ครั้ง	0.18	-	0.10	0.62	-
ปีละครั้ง	0.11	0.15	0.15	0.14	-
อื่นๆ	1.73	0.54	0.82	3.07	2.49
ไม่ระบุ	7.82	2.41	4.61	11.75	12.49
● ไม่เคย	29.41	36.92	49.01	12.81	18.91
● ไม่ระบุ	1.34	0.20	2.09	1.53	1.54

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
อินเทอร์เน็ต : ข่าว บทความ Website ต่างๆ					
● เคย	53.68	60.52	25.47	57.55	71.68
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	18.84	19.81	7.96	20.05	27.78
1 ครั้ง/เดือน	15.20	17.90	8.44	18.47	16.03
1 ครั้ง/สัปดาห์	13.05	19.62	5.77	10.55	16.48
นานๆครั้ง	1.15	1.23	0.49	1.39	1.49
ทุกวัน	0.12	0.15	-	0.24	0.10
ปีละครั้ง	0.02	-	0.05	0.05	-
2 – 3 เดือน /ครั้ง	0.01	0.05	-	-	-
อื่นๆ	0.94	0.59	0.68	1.68	0.80
ไม่ระบุ	4.34	1.18	2.09	5.13	9.01
● ไม่เคย	44.28	39.09	71.28	40.05	26.23
● ไม่ระบุ	2.04	0.39	3.25	2.40	2.09

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
ผ่านพบ ไปสเตอร์					
● เคย	63.10	63.86	43.62	72.13	72.92
1 ครั้ง/เดือน	25.66	27.19	18.34	27.43	29.77
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	14.12	14.16	9.56	16.45	16.33
1 ครั้ง/สัปดาห์	11.83	17.60	8.73	11.08	9.96
นานๆครั้ง	2.37	1.82	1.80	3.69	2.14
ทุกวัน	0.10	0.05	-	0.14	0.20
ปีละครั้ง	0.06	-	0.10	0.14	-
2 – 3 เดือน /ครั้ง	0.02	-	-	0.10	-
6 เดือน /ครั้ง	0.01	-	-	0.05	-
อื่นๆ	1.49	0.74	0.58	2.06	2.59
ไม่ระบุ	7.44	2.31	4.51	10.98	11.95
● ไม่เคย	33.52	34.41	52.26	24.75	22.50
● ไม่ระบุ	3.38	1.72	4.12	3.12	4.58

1. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และความถี่ในการได้รับข้อมูล (ต่อ)

สื่อ / ความถี่	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
อื่นๆ เช่น พุดคุยกับเพื่อนๆ /เห็นตามป้ายประกาศ ฯลฯ					
● เคย	1.51	1.03	0.78	2.01	2.24
มากกว่า 1 ครั้ง/สัปดาห์	0.57	0.34	0.10	0.67	1.19
1 ครั้ง/เดือน	0.33	0.34	0.15	0.58	0.25
1 ครั้ง/สัปดาห์	0.17	0.20	0.19	0.14	0.15
นานๆครั้ง	0.06	0.10	-	0.14	-
ทุกวัน	0.04	0.05	-	0.10	-
อื่นๆ	0.02	-	-	0.10	-
ไม่ระบุ	0.32	-	0.34	0.29	0.65
● ไม่เคย	0.05	-	0.19	-	-
● ไม่ระบุ	98.44	98.97	99.03	97.99	97.76

2. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา จากหน่วยงาน

หน่วยงานที่ทำให้รับรู้	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ	40.98	40.00	36.81	41.40	44.47
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)	15.67	7.30	9.12	22.58	18.77
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	11.12	4.37	5.34	17.83	12.60
ทบวงมหาวิทยาลัย	9.07	11.84	6.41	9.29	8.74
สถานศึกษา	0.73	1.61	1.11	0.23	0.35
ส.ป.ช.	0.16	-	0.04	0.10	0.45
กรมสามัญศึกษา	0.08	-	-	0.18	0.06
ไม่แน่ใจว่าได้รับจากหน่วยงานไหน	16.66	28.70	32.00	5.06	9.64
อื่นๆ	0.12	-	0.41	0.05	0.06
ไม่ระบุ	5.41	6.19	8.75	3.27	4.85

3. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในปัจจุบันเพียงพอต่อความต้องการของท่าน

ความเพียงพอจากสื่อที่ได้รับ	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
● เพียงพอแล้ว เพราะ	28.77	27.68	32.12	28.01	27.23
- ได้รับความรู้จากสื่อต่างๆค่อนข้างมากทำให้เข้าใจดีขึ้น	50.67	52.34	47.09	56.30	47.57
- ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาจากหลายๆทางพร้อมทั้งเอกสาร	29.44	37.62	29.94	21.01	23.22
- ข้อมูลในปัจจุบันมีความทันสมัยและทันเหตุการณ์	4.86	4.21	0.29	7.14	9.74
- ต้องการรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวเองเท่านั้น	3.84	0.70	7.85	3.36	4.12
- สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้และปฏิบัติตามบ้างแล้ว	3.45	2.80	3.78	3.78	3.75
- ขึ้นอยู่กับความสนใจและมีเวลาที่จะศึกษาของแต่ละคน	2.35	-	0.58	2.94	7.87
- ในสถานศึกษามีการจัดสัมมนาหรืออบรมให้ฟังเหมือนกัน	1.96	0.23	4.94	1.26	1.50
- อื่นๆ เช่น ข้อมูลต่างๆจะเก็บรวบรวมไว้ตลอดค้นหาดูได้	1.49	0.23	1.45	3.78	1.50
● ยังไม่เพียงพอ เพราะ	64.93	66.76	62.01	65.32	65.65
- ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ได้รับบางครั้งไม่ตรงกันทำให้สับสน	48.29	48.19	53.25	48.05	44.00
- การประชาสัมพันธ์ควรทำต่อเนื่องและทำให้ดูน่าสนใจ	26.06	31.50	24.71	22.18	24.50
- การศึกษามีการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวตลอดบางครั้งอาจติดตามข่าวไม่ทัน/ตกข่าว	11.46	9.54	8.95	13.96	13.70
- บางคนไม่ค่อยมีเวลาทำให้ติดตามข่าวไม่ทันทำให้ไม่รู้ได้	8.50	6.33	8.09	9.65	10.40
- ยังไม่สามารถนำมาใช้กับชีวิตประจำวันได้เลย	1.72	1.48	2.02	1.75	1.70
- ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะต่างจังหวัดยังไม่รู้อีกมาก	1.26	1.73	0.75	1.03	1.40
- ครู อาจารย์เองบางครั้งยังไม่สามารถให้ความกระจ่างได้เลย	0.75	0.33	0.11	1.64	1.00
- ยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม	0.68	0.16	0.53	0.62	1.50
- ขาดการสนับสนุนที่จริงจังจากรัฐบาล	0.41	0.49	0.75	0.41	-
- อื่นๆ เช่น มีข่าวเป็นช่วงๆแล้วก็เงียบหายไป/การอบรมมีน้อย	0.87	0.25	0.85	0.72	1.80
● ไม่ระบุ	6.30	5.56	5.87	6.67	7.12

4. ความจำเป็นที่จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาให้มากกว่านี้

ความจำเป็น	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
จำเป็นมากที่สุด	53.55	47.39	50.51	58.71	57.54
จำเป็นมาก	33.33	39.43	34.35	30.02	29.52
จำเป็นปานกลาง	6.57	9.54	9.66	4.03	3.04
จำเป็นน้อย	0.82	0.29	0.87	0.86	1.24
จำเป็นน้อยที่สุด	0.42	0.29	0.49	0.43	0.45
ไม่ระบุ	5.32	3.05	4.12	5.95	8.21
ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	4.47	4.38	4.39	4.55	4.55

5. การนำความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน/ในชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ที่นำไปใช้	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
● เคย คือ	65.83	66.32	47.06	82.21	67.60
-มีการวางแผนสำหรับการศึกษาต่อไปในระดับสูงๆ	31.07	4.38	16.50	58.55	32.88
-เปลี่ยนแนวคิดของตนเองให้เข้ากับการศึกษาในปัจจุบันได้	27.21	70.31	18.33	7.42	10.50
-นำไปบอกต่อผู้ที่ยังไม่ทราบให้รับรู้ต่อไปได้	18.57	17.70	40.00	10.15	17.24
-นำมาใช้ในการทำงานประจำที่รับผิดชอบอยู่	13.94	6.28	23.33	9.29	23.52
-กำหนดยุทธศาสตร์ของโรงเรียน/การบริหารสถานศึกษา	4.04	0.86	0.17	7.26	5.82
-มีการปฐมนิเทศให้กับครู นักเรียนและผู้ปกครองฟัง	3.36	0.19	0.83	3.28	9.02
-นำมาจัดทำหลักสูตรขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา	1.29	0.19	0.50	3.28	0.23
-การประกันคุณภาพการศึกษาตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ	0.13	-	-	0.39	-
● ไม่เคย เพราะ	24.12	25.71	43.72	8.49	18.62
-ยังขาดความเข้าใจ ข่าวสารที่ได้รับยังไม่ชัดเจนพอ	48.63	49.01	43.56	61.25	57.04
-ยังไม่มีโอกาสที่จะได้ใช้	40.59	45.92	41.78	25.00	31.85
-ไม่มีเวลาที่จะศึกษาและทำความเข้าใจ	7.06	4.79	10.67	5.00	2.22
-ไม่กล้าแนะนำผู้อื่น /กลัวบอกผิด	1.47	-	3.33	-	-
-เป็นเพียงทฤษฎีแต่ปฏิบัติตามยาก	0.88	-	-	7.50	2.22
● ไม่ระบุ	10.05	7.96	9.22	9.30	13.79

6. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาได้มากที่สุด

สื่อ	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
โทรทัศน์ ช่อง	35.47	40.45	45.87	30.51	29.48
- ช่อง 3	19.38	25.85	24.71	13.18	13.93
- ช่อง 7	18.13	24.21	22.83	12.55	13.04
- ช่อง 11	17.47	9.31	13.97	22.18	24.35
- ช่อง 9	15.29	16.35	12.27	15.42	17.38
- ช่อง 5	12.11	6.67	7.04	19.71	14.70
- ช่อง ไอทีวี	11.36	12.01	11.09	11.58	10.73
- ยูบีซี	0.17	0.57	0.06	0.06	-
- ทุกช่อง	6.09	5.03	8.04	5.33	5.88
ช่วงเวลา 19.01 -20.00	18.08	25.33	27.06	10.20	10.51
- 18.01 -19.00	11.55	13.40	14.40	9.25	9.38
- 20.01 -21.00	10.17	8.70	13.27	9.80	8.95
- 06.01 -07.00	9.43	6.09	5.20	14.23	11.73
- 17.01 -18.00	5.98	6.88	5.03	5.85	6.17
- 07.01 -08.0017	5.60	6.18	4.25	7.51	4.26
- 05.01 -06.00	5.40	1.65	0.95	10.28	8.25

6. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาได้มากที่สุด (ต่อ)

สื่อ	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
หนังสือพิมพ์	20.77	19.60	18.20	21.84	22.37
เอกสารเผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์	9.37	7.10	6.97	11.66	10.35
วิทยุ	8.84	10.94	12.20	7.74	5.95
อินเทอร์เน็ต	7.19	7.66	2.93	6.67	10.57
นิตยสาร / วารสาร	5.72	3.28	3.07	8.67	6.25
แผ่นพับ / แผ่นปลิว	4.87	3.19	3.53	5.81	6.12
เพื่อน /ญาติ	3.36	4.13	3.33	3.36	2.79
สถานศึกษา	0.15	0.31	0.40	-	-
ผู้ปกครอง	0.03	-	0.13	-	-
อื่นๆ เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ,หัวหน้างาน ,โทรศัพท์สอบถาม	0.48	0.47	0.23	0.48	0.69
ไม่ระบุ	3.75	2.88	3.13	3.27	5.43

6. สื่อที่ทำให้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาได้มากที่สุด (ต่อ)

เหตุผล	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
ช่วงที่มีเวลาว่าง สามารถติดตามดูได้	19.64	15.44	21.58	22.12	22.19
รับรู้ได้สะดวก รวดเร็ว ติดตามได้ตลอดเวลา	19.39	16.67	17.11	25.32	21.04
มีข้อมูลหลากหลาย ละเอียดชัดเจน /ทันเหตุการณ์	14.48	18.25	13.95	8.97	13.83
ส่วนใหญ่จะรับฟังจากสื่อที่ชอบติดตามหรือเปิดอยู่บ่อยๆ	11.87	15.96	20.00	3.21	4.03
สามารถเก็บไว้หรือนำออกมาอ่านอีกเมื่อต้องการได้	8.20	5.26	4.47	8.97	16.43
เป็นสมาชิก/รับประจำอยู่แล้ว	6.77	5.61	5.00	10.90	6.92
สื่อต่างๆเป็นที่นิยมและน่าสนใจของคนทั่วไปอยู่แล้ว	4.04	5.61	1.05	4.81	4.03
สามารถนำไปปฏิบัติตามได้	4.04	2.28	4.47	6.41	4.32
มีโอกาสดำเนินงาน พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้	3.92	4.21	4.74	2.56	3.75
เป็นช่วงเวลาที่เสนอเฉพาะข่าวการศึกษา	3.05	4.04	3.68	2.24	1.44
ใช้งบประมาณน้อยแต่ได้ความรู้อีกมาก	1.93	4.39	0.53	0.64	0.58
ไม่ระบุ	0.50	0.70	-	0.64	0.58

7. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร (นักเรียน นักศึกษา)

ข้อมูล	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
1. สิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (เรียนฟรี 12 ปี)	25.27	63.91	7.13	3.69	2.19
2. การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นการเรียนรู้ด้วยตัวเองแทนการท่องจำ)	35.99	58.01	2.46	3.54	2.35
3. การมีส่วนร่วมของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการศึกษา	29.65	59.14	7.52	3.69	2.23
4. การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	34.46	50.69	11.16	3.69	2.24
5. การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	13.27	66.27	16.91	3.54	1.96
6. การปรับโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ	15.54	64.45	16.32	3.69	1.99
ภาพรวมทั้งหมด	25.70	60.41	10.25	3.64	2.16

(พ่อ แม่ ผู้ปกครอง)

ข้อมูล	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
1. สิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (เรียนฟรี 12 ปี)	22.76	64.73	8.25	4.27	2.15
2. การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นการเรียนรู้ด้วยตัวเองแทนการท่องจำ)	21.45	62.98	10.97	4.61	2.11
3. การมีส่วนร่วมของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการศึกษา	26.93	60.12	8.05	4.90	2.20
4. การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	27.37	53.18	14.22	5.24	2.14
5. นโยบายการยกเลิกการสอบข้อเขียนเข้า ป.1	11.98	45.12	37.36	5.53	1.73
6. การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	11.94	56.14	26.73	5.19	1.84
7. การปรับโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ	13.10	58.47	23.10	5.34	1.89
ภาพรวมทั้งหมด	19.36	57.25	18.38	5.01	2.01

7. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร (กลุ่มครู อาจารย์ /ผู้บริหารสถานศึกษา)

ข้อมูล	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
1. การปรับโครงสร้างการบริหารและจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	14.00	77.12	3.26	5.61	2.11
2. บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามโครงสร้างใหม่	9.93	73.57	10.74	5.76	1.99
3. การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)	48.39	45.23	0.86	5.52	2.50
4. การฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	22.01	62.64	9.21	6.14	2.14
5. การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	22.30	63.12	8.39	6.19	2.15
6. การบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนในฐานะเป็นนิติบุคคล	11.56	67.05	15.20	6.19	1.96
7. การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2544	38.27	51.22	4.46	6.04	2.36
8. การประกันคุณภาพการศึกษา	31.94	58.51	3.41	6.14	2.30
9. นโยบายบัญญัติปฏิรูปการศึกษาของ รรมว.ศธ (นายปองพล)	14.15	63.55	16.02	6.28	1.98
10. การจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี	17.94	65.61	10.26	6.19	2.08
11. การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	20.48	64.80	7.91	6.81	2.13
12. สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	19.90	64.89	8.11	7.10	2.13
ภาพรวมทั้งหมด	22.57	63.11	8.15	6.16	2.15

7. การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร (บุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง)

ข้อมูล	รู้เป็นอย่างดี	พอรู้บ้าง	ไม่เคยรู้เลย	ไม่ระบุ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
1. การปรับโครงสร้างการบริหารและจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	15.53	69.99	6.32	8.16	2.10
2. บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามโครงสร้างใหม่	12.94	67.50	11.30	8.26	2.02
3. การปฏิรูปการเรียนรู้ (เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)	35.09	54.01	2.64	8.26	2.35
4. การฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	14.39	60.03	16.67	8.91	1.97
5. การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	14.53	62.27	14.39	8.81	2.00
6. การบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนในสถานะเป็นนิติบุคคล	9.06	62.82	18.87	9.26	1.89
7. การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2544	21.11	57.99	12.34	8.56	2.10
8. การประกันคุณภาพการศึกษา	22.20	60.28	8.91	8.61	2.15
9. นโยบายบัญญัติปฏิรูปการศึกษาของ รรมว.ศธ (นายปองพล)	9.91	58.74	22.45	8.91	1.86
10. การจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี	13.14	61.03	16.97	8.86	1.96
11. การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	15.73	64.66	10.15	9.46	2.06
12. สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	15.53	56.94	17.07	10.45	1.98
ภาพรวมทั้งหมด	16.60	61.35	13.17	8.88	2.04

8.ท่านต้องการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ในเรื่องอะไรบ้าง

เรื่องที่ต้องการรับรู้	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา/การศึกษาแบบใหม่	34.56	39.89	42.49	25.43	27.48
การพัฒนาการเรียนการสอน/การเรียนรู้ด้วยตนเอง	9.42	9.35	11.81	7.36	8.99
การบริหารจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ	8.37	7.71	6.78	9.15	10.32
การศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย/การสอบเอ็นทรานซ์	7.07	13.82	9.40	0.31	1.75
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	6.61	5.16	3.21	11.24	7.66
การรับการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรี/การกู้เงินเรียน/การให้ทุนการศึกษา	5.79	8.05	6.85	3.26	4.00
การคัดสรร เลือกรู้ อาจารย์ที่จะเข้ามาสอนให้กับเด็ก/บุคลากรต่างๆ	5.08	0.74	0.66	6.98	14.49
เขตพื้นที่ทางการศึกษา/การแบ่งเขต	4.35	0.68	0.29	9.53	8.83
การศึกษาภาคบังคับต่างๆ เช่น 9ปี ,12ปี ฯลฯ	2.49	0.45	0.29	7.83	2.25
การประกันคุณภาพทางการศึกษา	2.20	0.51	0.22	5.43	3.50
แหล่งงานที่รองรับหลังจากจบการศึกษาแล้ว	2.13	2.15	4.01	1.09	1.08
พระราชบัญญัติการศึกษา/เด็กทุกคนต้องเข้าเรียนในการศึกษาภาคบังคับ/การลงโทษถ้าไม่ปฏิบัติตาม	1.71	1.42	1.90	1.55	2.08
สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย/เทคโนโลยีทางการศึกษา	1.51	2.38	2.04	0.31	0.92
การวัดมาตรฐานของนักเรียน/การสอบข้อสอบ	1.42	0.91	1.17	2.48	1.33
การเรียนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง	1.19	0.91	0.36	2.25	1.42

9. อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

อุปสรรคในการประชาสัมพันธ์	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
การประชาสัมพันธ์ต่างๆยังมีน้อยกระจายตามพื้นที่ต่างๆไม่ทั่วถึง	33.09	33.42	34.74	27.14	37.22
ประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะต่างจังหวัดให้ความสนใจยังน้อยอยู่	20.28	27.12	26.95	9.53	11.77
ข้อมูลบางครั้งไม่ชัดเจน ขาดความเข้าใจทำให้สับสน	10.79	7.83	9.54	12.03	16.26
ช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ยังไม่เหมาะสม/ขาดความต่อเนื่อง	8.77	6.30	2.32	19.73	9.08
บุคลากรในหน่วยงานยังขาดการประสานงานที่ดีทำให้ไม่เข้าใจกัน	6.39	6.17	3.65	9.91	6.39
งบประมาณในการประชาสัมพันธ์น้อยไป	4.10	3.56	3.07	5.00	5.38
ผู้ปกครองบางคนที่มีความรู้ยังน้อยทำให้ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน	3.78	2.86	6.38	2.31	3.59
การนำเสนอไม่ดึงดูด/ไม่น่าสนใจ	2.36	3.25	2.16	2.50	0.90
การเสนอข้อมูลต่างๆบางครั้งซ้ำไปซ้ำมา ทำให้น่าเบื่อ	2.06	1.15	2.99	2.69	1.68
ปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงระบบทางการศึกษา	1.44	1.72	0.75	1.15	2.24
คำพูดหรือบางประโยคเป็นคำวิชาการมากไปทำให้ไม่เข้าใจ	1.15	0.89	0.75	1.54	1.68
เทคโนโลยีในการสื่อสารต่างๆ ไม่เพียงพอ	0.62	0.64	0.33	0.96	0.56
ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมด้วย ยิ่งทึ่รกันดารก็ยิ่งลำบาก	0.55	0.64	1.24	0.10	-
ความจริงจังในการดำเนินงานและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	0.49	0.06	0.50	1.54	-
แนวทางต่างๆในการปฏิบัติจริงอาจยากกว่าที่คิด	0.45	0.51	0.08	0.58	0.67

10. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา หรือความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ภาพรวม	สถานภาพ			
		นักเรียน/นักศึกษา	พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	ครู อาจารย์/ผู้บริหารฯ	ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยใช้สื่อต่างๆ	50.64	54.05	50.85	46.06	50.14
ข้อมูลและเอกสารที่แจกมีความเพียงพอและทันสมัย	11.10	14.08	12.66	9.24	6.38
มีการจัดอบรม สัมมนาโดยเชิญผู้ปกครอง เด็กนักเรียนเข้าร่วม	7.61	3.87	7.68	9.98	10.87
ครู อาจารย์ได้รับการอบรมอย่างถูกต้อง	4.51	0.62	2.26	10.22	7.10
นำดาราหรือบุคคลที่น่าสนใจมาช่วยประชาสัมพันธ์	4.40	8.54	3.62	0.99	2.61
มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง	4.06	2.20	4.18	5.42	5.36
จัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆตามโรงเรียนโดยมีวิทยากรมาบรรยาย	3.55	5.11	4.18	2.59	1.30
ช่วงเวลาในการประชาสัมพันธ์ควรมีความเหมาะสม/ช่วงที่มีคนดูโทรทัศน์มากๆ	3.15	1.41	2.37	5.17	4.64
การนำเสนอข่าวควรกระชับ ใช้คำพูดที่ฟังแล้วเข้าใจง่าย	3.04	3.87	3.84	1.60	2.32
ข่าวสารต่างๆที่เกี่ยวกับการศึกษาส่งไปตามโรงเรียนต่างๆอย่างทั่วถึง โดยทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน	2.75	0.97	1.69	5.67	3.62
รัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง	0.71	0.35	0.23	1.11	1.45
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นบ้าง	0.65	0.70	1.58	0.12	-
เข้าไปถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ	0.62	1.06	-	0.62	0.72
การปฏิรูปการศึกษามีผลให้เห็นเป็นรูปธรรม	0.51	0.62	1.24	-	-
มีการวางแผนที่ดีก่อนมีการประชาสัมพันธ์	0.37	0.09	-	0.49	1.16

โครงการประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การกำหนดนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา

หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามกำหนดยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลักของการดำเนินงานมาโดยตลอด นั้น จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาในภาพรวมพบว่า ประชาชนโดยเฉพาะผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ยังคงขาดความรู้ ความเข้าใจ และต้องการรับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานทางการศึกษาได้ทำการประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีความเป็นเอกภาพ อีกทั้งงบประมาณที่แต่ละหน่วยงานได้รับมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการผลิตและซื้อช่องทางการเผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานนโยบายและแผนการศึกษาชาติ จึงเห็นควรจัดทำ “นโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา” ขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางและเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการกำหนดให้รัฐสามารถจัดสรรและระดมทรัพยากรจากภาครัฐและเอกชน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชนให้เกิดการประสานร่วมมือในการประชาสัมพันธ์การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาของชาติให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

ในเบื้องต้น สำนักงานฯ ได้ดำเนินโครงการ “สำรวจความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา” ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๘,๐๐๐ คน จากทั่วทุกภาคของประเทศ และได้ขอค้นพบที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์อย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวเป็นความคิดเห็นในภาพกว้าง ดังนั้น เพื่อทราบความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึก จึงเห็นควรจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในลักษณะกลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อนำเสนอผลการสำรวจและระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการจัดทำนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และครูอาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน/นักศึกษา
2. เพื่อรับฟังความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มครู/อาจารย์/ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปประกอบและสนับสนุนการดำเนินโครงการจัดทำนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาต่อไป

ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยตัวแทนประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มครู/อาจารย์/ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ประมาณ ๕๐ คน

วัน เวลา สถานที่

วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องกำแหง พลาญกูร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

งบประมาณ

จากโครงการจัดทำนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานสภาการศึกษา

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มประชาสัมพันธ์สภาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้รับทราบความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาในเชิงลึก เพื่อนำไปพิจารณาประกอบและสนับสนุนการดำเนินโครงการจัดทำนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์การ

ปฏิรูปการศึกษาของทุกหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำความคิดเห็นที่ได้รับไป
ประกอบการจัดทำแผนและยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น
เรื่อง การกำหนดนโยบายของรัฐด้านการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา
พุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เวลา ๐๙.๓๐-๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องกำแหง พลาญกูร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

1. ดร.รุ่ง แก้วแดง	เลขาธิการสภาการศึกษา
2. ดร.วิเชียร เกตุสิงห์	ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
3. ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
4. ดร.รุ่งเรือง สุชาภิรมย์	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
5. ดร.สุทศศรี วงษ์สมาน	รักษาการผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
6. นายนพพร สุวรรณรุจิ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
7. นางนิรมล กิตติวิบูลย์	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
8. นายถวัลย์ มาศจรัส	นักวิชาการศึกษา ๘ ว.
9. นางอัมพร พงษ์กังสนานนท์	นักวิชาการศึกษา ๘ ว.
10. นางสาวประภาพรณ ไชยวงษ์	นักวิชาการศึกษา ๘ ว.
11. นายกวิน เสือสกุล	เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ ๗
12. นางสาวสุวิพร ศรีสุพรรณถาวร	นักวิชาการศึกษา ๖ ว.
13. นางสาวสมลักษณ์ คล่องแคล่ว	นักวิชาการศึกษา ๖ ว.
14. นางวัลลภัตม์ เสวตรุนทร์	นักประชากรศึกษา ๖ ว.
15. นางสาวไกล่ตา สดสมศรี	นักประชาสัมพันธ์ ๕
16. นางกนกพรณ ปัญโญสุข	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕

ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงมหาดไทย/สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกัน
คุณภาพการศึกษา

1. นายนิยม ศรีวิเศษ	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. นายปัญญา แก้วกัญ	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายทรงวุฒิ มลิวัลย์	ประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. นายพงศ์ธร พนมสิงห์	ประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นายวิเทพ ภาชาฤทธิ์	หัวหน้ากลุ่มสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
6. นางจรีรัตน์ บินหะซัน	หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
7. นางสาวนิสากร กะใจ	ประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
8. นายกอบชัย บุญอรณะ	สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

9. นายวรชาติ วัฒนธรรม สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
10. นางสาวกรวิภา ชูพลรัตน์ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากร

1. ผศ.สุขุม เฉลยทรัพย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. นายวินิจ สุรพงษ์ชัย ที่ปรึกษาด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ฯ

ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา

1. นายกรีช มากกุญชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต ๒
2. นายปัญญา แพงเหล่านี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๔
3. นายสมยศ เย็นใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต ๒
4. นายพูนศักดิ์ ศรีมาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๑

ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา/ครู/คณาจารย์

1. นางสาวมานใจ โพธิพิบูลย์ โรงเรียนวัดบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยาการ) กรุงเทพมหานคร
2. นางทัศนาศิลป์ สิชันตทสมิธ โรงเรียนวัดอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร
3. นายพงษ์ศักดิ์ แพงคำอ้วน โรงเรียนวัดแสมดำ กรุงเทพมหานคร
4. นางสาวจิตอารมย์ สวัสดิชิตัง โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกุล) กรุงเทพมหานคร
5. นางศิริพร ผ่องใส โรงเรียนเอกชัย จังหวัดสมุทรสาคร
6. นางมาลัย บึงสว่าง โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ
7. นางรัตน์จณี ศิริพิช โรงเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร
8. ว่าที่ ร.ต.สุรุต ยิงสกุล โรงเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร
9. ผศ.ศิลปชัย บุรณพานิช นายกสมาคมพัฒนาวิชาชีพครูแห่งประเทศไทย
10. นางพูนสุข พงษ์พันธ์ุ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร
11. นายเอนก ทรัพย์มาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดถนน จังหวัดอ่างทอง
12. นางกัณทิมา โกบประยูร ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองนาเกลืออ้อย
13. นายพะโยม ชินวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาพิเศษนครปฐม
14. นางประนอม ทวีกาญจน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร
15. นายดุขฎิ จุลชาติ ผู้จัดการโรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน-ธนบุรี
16. นายไพฑูรย์ พันธุ์ชาติรี โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน-ธนบุรี
17. นางปวลี เทพไกรวัล โรงเรียนสมาคมสตรีไทย
18. นายกฤษณ์กร วงศ์ไทย นักบริหารงานประชาสัมพันธ์ ๗

ผู้แทนผู้ประกอบการ

1. นายแพทย์ภาวิต ปุญญฤทธิ์	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเมโย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา สงวนสิน	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. นายสัมฤทธิ์ ผ่องใส	ผู้ประกอบการนักเรียนโรงเรียนเอกชัย

ผู้แทนนักเรียน

1. นายอาร์ม ตั้งนิรันดร	ประธานนักเรียน โรงเรียนสาธิต มศว.ปทุมวัน
2. นายวีรพัฒน์ ปรีวงค์	ประธานชุมนุมภาษาต่างประเทศ โรงเรียนสาธิต มศว.ปทุมวัน
3. นายพงศกร ผลาทิพย์	ประธานนักเรียน โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร
4. นายพีรพัฒน์ มีศิริ	โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร
5. นางสาวพรชชชล ครุฑเวโซ	โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร
6. ด.ญ.พันธ์นภางค์ กันทา	โรงเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร
7. ด.ช.กฤตยชญ์ ลิ้มกฐร	โรงเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร
8. ด.ญ.พรจรัส โหประยูร	โรงเรียนเอกชัย กรุงเทพมหานคร

ผู้แทนสื่อมวลชน

1. นางสาวสุทธิวรรณ ตัญญพงศ์ปรีชญ์	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
2. นางสาวพูนทรัพย์ ทองทาบ	หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
3. นางสาวจันทร์แรม สัมพันธ์วิวัฒน์	สำนักข่าวไทย
4. นางสาวชุตติมา สุขวาสนะ	สถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประชาสัมพันธ์
5. นางไลลา ลงสุวรรณ	จส.๑๐๐
6. นางสาวพรสินี ศิริเพิ่มพูล	ผู้สื่อข่าว ETV.
7. นางสาวศุภรีกาญจน์ ธาราภิบาล	บก.นิตยสาร Connect
8. นางสาวสุรณรงค์ อร่ามเรือง	นิตยสาร Connect
9. นางสาวจิตติมา จินตระเกษม	บก. Kids School

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.วิเชียร เกตุสิงห์

ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน

ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา

นายวินิจ สรุพงษ์ชัย

ที่ปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์สภาการศึกษา

ดร.รุ่งเรือง สุชาภิรมย์

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

ผู้สำรวจและนำเสนองานวิจัย

ผศ.สุขุม เฉลยทรัพย์

อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

บรรณาธิการ

นางอัมพร พงษ์กัสนานันท์

หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์สภาการศึกษา

เรียบเรียงและจัดทำรายงาน

นางอัมพร พงษ์กัสนานันท์

หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์สภาการศึกษา

นางสาวทัศนีย์ นียมบุบผา

นักวิชาการศึกษา ๔

ประสานงานโครงการ

นางสาววัลลภัตม์ ศรีทองสุข

นักวิชาการศึกษา ๖ ว.

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการ

นางสาวสมลักษณ์ คล่องแคล่ว

นักวิชาการศึกษา ๖ ว.

นางสาวไกลีตา สดสมศรี

นักประชาสัมพันธ์ ๕

นางกนกพรรณ บุญญสุข

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕

ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม

นายกวิน เสือสกุล เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ๗

